

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969 január 23.

bb 1. társasutazás fiataloknak - 21 országba

i di/tm szb zs

1969 január 23.

az új esztendőben tovább gazdagodik az expressz ifjúsági és diákutazási iroda világgjáró turáinak programja. az idén 21 országba összesen 81 útvonalon kalauzolnak csoportokat. talvaly 20 600 ifjú turistának tették lehetővé, hogy megismerkedjenek a környező és távolabbi országokkal, az idén körülbelül 24000-en juthatnak el az expresszrel különböző európai sőt ázsiai és afrikai országokba. a következő hónapok vonzó újdonságának ígérkeznek a japáni, libanoni, tunéziai, törökország, marokkói és angolai társasutazások, amelyekre azonban csak korlátozott számban fogadnak el jelentkezéseket.

a tavaszi szünetben különvonatot indítanak diákokkal a német demokratikus köztársaságba. a hozzátartozóknak lehetővé teszik, hogy meglátogassák az ndk-ban dolgozó magyar ifjúságunkat. ezen kívül többszáz fiatal keresheti fel békevonattal lengyelországot és az ndk-t. lengyelországba egyébként egyéni utakat is szerveznek. különvonatok mennek a szovjetunióba a május 1-i és a november 7-i ünnepségekre és -ugyancsak ifjú világgjárókkal a fedélzetükön - hajók indulnak jugoszláviába. az iroda csoportjai is eljuthatnak az erfurti kertészeti kiállításra, továbbá a tavaszi és az őszi lipcsei vásárra. az istria-velence-padova útvonalon jugoszláviai-olaszországi tura is helyet kapott a programban és jugoszláviai tengerparti üdülésre is lehetőség nyílik.

az idén 30 országból várnak külföldi vendégeket hazánkba. különvonat érkezik többek között a szovjetunióból április 4-re, május 1-re, és november 7-re. ezen kívül egy spanyol énekkart is fogadnak, amelynek gazdag kulturális programot állítanak össze. /mti/

--

-1-

20 05/12

bb 2. megemlékezés auschwitz felszabadulásának 24. évfordulójáról

tr/szb zs

1969. január 23.

a magyar partizán szövetség és a nácizmus üldözötteinek bizottsága vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel - az auschwitzi koncentrációs tábor felszabadulásának 24. évfordulója alkalmából - emlékkünnepséget rendez az egyetemi színpadon. az emlékbeszédet gáti ödön, a nűb elnöke mondja. az ezt követő műsorban az universitas együttes szerepel. /mti/

b 3. „hárfázik,, a balaton

vid-kz szb ká

1969. január 23.

a jégmező alatt szunnyadó balaton egy hónapig alig hallatta a „hangját,,. a néhány napos enyhülés, az éjszakai és a nappali hőmérséklet-különbségek azonban végül is „szóra bírták,,. a meglazult, repedező jégmező hangtűneményeit a környékbeli lakosok, a halászok, a nád- és a jégvágók „durrogás,,-nak nevezik. sokan azt mondják a rianásra: „beszél,, a balaton. a repülőgépek ugynevezett hangrobbanására emlékeztető csattanást hárfákra emlékeztető éles pengő hang és csilingelés követi.

a balatonon az utóbbi napokban több 15-20 kilométer hosszú rianás keletkezett. a partok vonalát hosszan követik a repedések, de a mélyebb területek jégmezőjét is pókhálószerűen szabdalják át a rianások. egyes partmenti szakaszokon megkezdődött a jég torlódása is. néhol 2-3 méter magas jéghegyek képződtek. a vastagabb táblákból álló torlódások megkönnyítik a jégvágók munkáját is, akiknek ezen a télen mintegy ezer vaгон jéget kell tárolni a partmenti vermekben. körben a tó mentén naponta partőrök ellenőrzik a jég mozgását és figyelemmel kísérik a partfalak állapotát. /mti/

bb 4. magyar filmnapok japánban

i pr/hné szb zs

1969. január 23.

első ízben rendeznek magyar filmnapokat április 30 és május 2 között japánban. a távoli szigetország nem tartozik a magyar filmek vásárlói közé, s eddig csupán egyik televízió-állomása mutatott be néhány kisfilmünket. a mafi filmalkotások növekvő külföldi hírneve azonban úgy látszik hozzájuk is eljutott, s az ottani filmesek felkérték a hungarofilmet: rendezzék meg a magyar film napjait tokióban. a japán főváros egyik legnagyobb filmszínházában a tervek szerint három mafi film-produkciót mutatnak be: műsorra tűzik a bacso péter rendezte „nyár a hegyen,, -t, jancsó miklós alkotását a „csilagosok, katonák,, -at és kósa ferenc művét, a „tízezer nap,, -ot /mti/

bb 5. költözik a thália - bővítik a vidám színpadot - jelentés a budapesti színházak korszerűsítéséről

i pr/lk szb zs

1969. január 23.

évente sokmillió forintot juttat a fővárosi tanács a kezelésében levő színházak, mozik, kulturális létesítmények karbantartására, felújítására, rekonstrukciójára. a napokban adták át például a józsef attila színház elkészült új szárny-épületét, amelynek építését körülbelül egy éve kezdték el. a hozzávetőlegesen 7 millió forintos költséggel felhuzott új épületrészben kapott helyet a próbaszínpad, amelynek mérete - jelentősen könnyítve a rendezők, színészek dolgán - csaknem azonos a nagy színpaddal. a színészek már birtokukba vették az új, minden igényt kielégítő öltözőket is. a háromszintes szárnyépületben lakították ki az új gépészeti központi helyiségeit, a színházi vezetőség, adminisztráció szobáit, s a kényelmes színésztársalgót. a kivitelezők még kisebb-nagyobb átalakításokat végeznek a „törzs,,-épületben.

/folyt.köv./

-3-

2018/12

2018/12

bb 5. /költözik... 1. folyt./-szó

mintegy 24 millió forintba kerül, s évek óta huzódó problémát old meg a vidám színpad rekonstrukciója: előcsarnokát, amelyet a ház lakói is bejáratul használtak, az építők megosztják - külön választják a színpadi és a lakóházi részt. a vidám színpaddal szomszédos épület háboru óta romos szárnya helyén már tető alá került az az épület, amely a kiszolgáló-helyiségeket, öltözőket foglalja majd magába. jelenleg a néző- és játéktér korszerűsítésén dolgoznak. korábbi látogatói rá sem ismernek majd a színpad megújított nézőterére: kicsérlik a székeket, megváltozik a látószög, s kockaszerű mennyezetburkolati formákkal javítják az akusztikát. a korszerűbb színjátszás követelményeinek megfelelően átalakítják a színpadot, s kicserélik a színpadgépezetet. több mint valószínű, hogy a vidám színpad lesz Magyarország első olyan színháza, amelyben klímaberendezést szereznek fel. a fővárosi tanács illetékesei már tárgyalnak ez ügyben. a hűtő gépek felszerelésével megkezdődik a színházi „klímaprogram”, a közlelőbbi-távlelbbi jövöben valamennyi budapesti színház ellátják ilyen berendezéssel. a vidám színpad rekonstrukciója várhatóan kora összel elkészül, s az új évadot megfiatalodott épületében kezdheti.

erre az esztendőre ígérük a kivitelezők a fővárosi operett-színház „megfiatalítását”, is. a munkák befejezésének időpontját a thália színház társulata is várja, mert akkor átmenetileg átköltözik az operettesektől most elfoglalt nagymező utcai petőfi színházba. ez az épület teljesebb értékű színház a thália jelenlegi otthonánál: csaknem 300 hellyel nagyobb a nézőtere, tágasabbak öltözői, raktárai. az így felszabaduló paulay ede utcai épület pedig - amennyiben a statikai vizsgálatok eredménye megengedi - különböző társulatoknak nyújtana otthont rövidebb-hosszabb időre.

egy évtizedig vajudott az állami bábszínház épületgondja: a bábszínház a képzőművészeti főiskola albérlőjeként működött, s kis helyiségei már-már a tarthatatlanságig zsúfoltak voltak. most elkészült az új színházépület - amelyet a népköztársaság utja 69. számú ház tűzfalakkal határolt udvarán húznak majd fel - kivitelei tervdokumentációja. a jelenlegi helyiségek az új épület elkészültével előcsarnokként funkcionálnak majd. a korszerű új színházépületet hat, illetve nyolcszintesre tervezzük. a dokumentáció elkészítésénél ügyeltek arra, hogy a magasodó ház ne vegye el a fényt a szomszédos képzőművészeti főiskola műtermeitől, s ezért az egyik szárnyrészt az eredetileg tervezettnél alacsonyabbra húzzák. az építés legkésőbb 1970 elején szeretnék megkezdeni, de mindeztől nem találtak kivitelezőt. /mti/

2020
-4-

bb 6. helyreállítják a várpalotai mátyás várat

vid lm fm

1969. január 23.

helyreállítják a várpalotai mátyás várat - thury györgy várkapitány egykori erődjét. erre a célra eddig több mint hétmillió forintot költöttek. megerősítették a falakat, kiegészítették a romos részeket és rendbehozták a tetőzetet. a környék régészeti feltárása is megkezdődött. a vár helyreállítására összesen 26 millió forintot költenek.

a helyreállított épület egyik földszinti szárnyában helytörténeti muzeumot, a másik részén pedig vendéglátó üzemet létesítenek. az első emeleten rendezik be az országos vegyipari muzeumot. ezenkívül könyvtár, műszaki klub és anyakönyvi hivatal is helyet kap a várban. /mti/

--

bb 8. elkészült az örökös és az oroszán ugrani készült

1 pr/lk-lm zs

1969. január 23.

két új magyar film készült el - szinte egyidőben - a magyar filmgyártó vállalat stúdióiban. palástyh györgy rendező az „örökös”, címmel készülő filmjének forgatását fejezte be. a bános tiber forogatókönyvből készült produkció celluloidszalaggal már a vágóasztalról is lekerültek, s a filmet a tervek szerint még az év első felében bemutatják. a vígjáték főhőse egy budapesti villamosvezető - sinkovits imre -, aki váratlanul 100 millió dollár örököse lesz.

a másik befejezett új film „az oroszán ugrani készült”, című krimi jelentős részét jugoszláviában, mostar-ban és dubrovnikban forgatták. a színes bűnügyi film - révész györgy irta-rendezte - egy baktériumfegyver dokumentációjának megszerzése körül bonyolódik. a főbb szerepeket psota irén, ajtay andor, bujtor istván és szendrő józsef játssza. érdekesség, hogy ismét filmszínészként lép a közönség elé papp lászló, a háromszoros olimpiai bajnok öklöző, s szerepet kapott az ismert énekes, kóós jános, illetve szörényi levante és az illés-zenekar. /mti/

2020
-5-

bb 7. üzletházak a peremrészekén

i hi/tm szb zs

1969. január 23.

több üzletház épül a budapesti peremkerületekben. kőbányán a gergely utcában, angyalföldön a mautner sándor utcában, sashaumon az arany jános utcában rendeznek be egy-egy nagyobb üzletházat. /mti/

--

bb 9. aranyat mos a mura

vid-kz szb ká

1969. január 23.

a mura folyó menti községek lakói évtizedekig lapátolták, mosták a folyó homokját, hogy a parányi arany szemcséket ki-szedhessék. a mura partján körülbelül tizenöt éve nem mosnak aranyat. az aranymosó szerszámok muzeumba kerültek. a mura mentén gazdálkodó termelősövetkezetek most ismét „aranybányászásra” készülnek. azonban nem csillogó fémet keresnek a folyó hordalékában, hanem a víz másik, nagytömegű „aranyát”, a betonkavicsot akarják kitermelni. a folyómeder ugyanis szinte elérhetetlen mélységű kavicsrétegből áll, a víz pedig állandóan hordja, sodorja magával a kitűnő minőségű építőanyagot. a folyóparti termelősövetkezetek közös vállalkozásban, gépesített kavicsbányászásra rendezkednek be, s több betonáru üzemet létesítenek. /mti/

--

bb 10. új lakóövezetek

i hi/tm szb zs

1969. január 23.

az idén nagyobb lakásépítkezés indul budapest három körzetében: a x. kerületi mádi utcában, a xi. kerületi örmezei utca, illetve a xxii. kerületi leányka utcában. a budafokon tervezett csaknem másfél ezer lakásos építkezés az ottani városcsúcs pont kialakításának kezdete. /mti/

--

-6-

2138

bb 11. jancsó miklós másodszor az angol filmkritikusok listáján

i pr/hné-ju zs bs

1969. január 23.

szokás angliában, hogy a filmkritikusok minden év elején leadják voksukat az előző évben bemutatott, s általuk legjobbnak tartott külföldi filmekre. az idei szavazás szeptember magyar sikert hozott: jancsó miklós „igy jöttem” című alkotása az öt legjobb egyikeként került fel a kritikusok listájára. jancsónak ez már a második angolai sikere: legutóbb 1967-ben első helyen végzett „szegény legények” című filmjével. /mti/

--

bb 12. vikendtelep fóton

vid/fm-gö ju ká bs

1969. január 23.

fóton, a somlyó-tó környékén, fáy andrás egykori présházának szomszédságában hétvégi nyaralótelepet létesítenek. a községi tanács tavasszal kezdi meg a terület rendezését, amelyen száz négyszögletes telkeket parcelláznak. a vállalatok a kisparcelláktól távolabb eső területen építhetnek üdülőt, a présház környékén pedig művésztelepet alakítanak ki. a tó partján még a nyárra, elkészül a strand, az üdülők ellátásáról pedig a később felépülő abc-áruház, kisvendéglő és étterem gondoskodik. /mti/

--

bb 13. új pavilonnal bővül a bajcsy zsi linszky kórház

i gj/tr-ju zs bs

1969. január 23.

az idén megkezdik a kőbányai bajcsy zsi linszky kórház bővítését. csaknem öt millió forintos költséggel 124 ágyas pavilont építenek, s a következő években, további rekonstrukciós munkálatokat is végeznek. /mti/

--

-7-

2140

bb. 14. új munkásszálló a IX. kerületben

i gj/tr-ju zs la

1969.

a IX. kerületben, a hámán kató ut és a ... sár-
kán a fővárosi 4. számú építőipari vállalat dolgozói részére csak-
nem 50 millió forintos költséggel 10 emeletes, 780 személyes mun-
kásszálló épül. a szálló konyhája és étterme a fő épület mellett
földszintes létesítményben kap helyet. a munkálatokat már megkezd-
ték és előre láthatólag 1971-ben fejezik be. a munkásszálló felépí-
tésével lehetővé válik, hogy a vállalatnak a főváros különböző
részein levő, korszerűtlen munkásszállásait felszámolják és
lakóit a kényelmes, új otthonba költöztessék. /mti/

-8-

bb. 15. ady-emlékünnepek budapesten, nagyváradon, párizsban

i ti/tr/zs/il la

1969. január 13.

az ady endre halálának 50. évfordulója alkalmából a lakult
emlékbizottság sokrétű programot dolgozott ki. január 27-én -
az évforduló napján - koszorút helyeznek el a költő sírján a
kerepesi temetőben, megkoszorúzzák a liszt ferenc téren álló
szobrát, este pedig a nemzeti színházban rendeznek emlékün-
nepeket. ez utóbbi esemény elnöki megnyitóját erdei ferenc
tartja, majd király istván professzor mond ünnepi beszédet. u-
tána ady legjobb verseit tolmácsolják kiváló előadó- és szín-
művészek.

az évforduló előestéjén - és 27-én is - az egyetemi szin-
padon „én fiatal maradok”, címmel rendeznek emlékünnepeket.
péchy blanka idézi fel a költővel kapcsolatos emlékeit, majd
a surányi ibolya szerkesztette műsorban versek, prózai írások
elvénekednek meg, ady-levelekről, kritikákról hallhat a közönség,
felcsendülnek a költő verseinek megzenésített változatai is.

a rádió, és a folyóiratok sem maradnak adósak ady munkássá-
gának felidézésével. a könyvkiadók közül a szépirodalmi kiadónál
a helikon műhely elkészítette ady endre összes verseinek biblio-
fil kötetét, s külön kiadást szentelt „léda és csinszka”, cím-
mel legjobb szerelmes verseinek. az iskolákban egy-egy irodalom-
órán idézik fel a költő életutját, harcos munkásságát.
különbözőben van egy ady-monográfia is, - király istván professzor
tollából.

külföldön is megemlékeznek az évfordulóról. romániában a
bukaresti és több vidéki városban rendezendő ünnepeken dele-
gációval képviselteti magát az írószövetség. küldöttség vesz
részlet a nagyváradon sorra kerülő ady-megemlékezéseken is. párizs-
ban a magyar intézet kitűnő francia előadóművészeket hívott meg
február elején esedékes ady-ünnepeire. /mti/

- 9 -

8.30/11

ti gj

bb. 16. porfelhő a budapesti főútvonalakon - eddig 11 475 köbméter homokot szórt az fkh

i hbj/gk/1e/1 l la

1969. január 23.

az utóbbi napokban, mióta fagypont körüli, illetve alatti a hőmérséklet, a villamosok, az autóbuszok, a teherautók nyomában a budapesti főútvonalakon valószínű porfelhő keletkezik, a járdaszegélyek mellett pedig több centi vastag a porréteg. érthető elsősorban a gyalogosok rosszallása - és kérdése: mikor söprik el az utakról a port? ezzel kapcsolatban a fővárosi köztisztasági hivatalnál a következőket mondották el az mti munkatársának;

- az idén a korábbi évekhez képest több szórt homokot terítették szét a hivatal szórókocsijai hogy ónos eső idején se legyenek nagyon sárosak az utak. ezen a télen eddig 11 475 köbméter hintőanyagot használt fel az fkh. a sokévi tapasztalat szerint hóolvadáskor a hóval együtt rengeteg szóróanyag kerül a csatornába, onnan pedig tavasszal a záporvizek sodorják tovább a dunába. az idén viszont alig volt még hó, a pár napos enyhülés nem vitte el, a homok egy részét. igaz, vasárnap több mint 20 milliméter eső esett budapesten, azonban ez sem bírta elsodorni a rengeteg homokot. azóta pedig fagy, s emiatt az önfal-szedő seprőgépeket nem lehet használni. egyébként a porképződést növeli az is, hogy a fűtés nyomán keletkezett pernye, salakpor a száraz időjárásban szinte vékony portakarót von az uttestre. gyakorlatilag tehát vagy a havazástól, esőzéstől, vagy az időjárás javulásával elrendelhető tavaszi nagytakarítástól várhatjuk a porréteg teljes eltűnését./mti/

bb. 17. huszonhatezer megbírságozt szabálysértés budapesten - a kódex óta magasabb összegű büntetések

i hi/tm/zs/1 l la

1969. január 23.

különböző szabálysértésekért 26 000 esetben róttak ki pénzbírságot a budapesti tanácsok a múlt évben. a szabálysértést elkövetők egyötöde tulajdon elleni visszaélést követett el.

/folyt.köv./

8.30/1 l

ll qz

- 10 -

bb. 17. / huszonhatezer ... folyt./ 1 l

ebbe a kategóriába tartozik például az 500 forint értékű aluli - főleg az önkiszolgáló boltokban elkövetett - lopás, csalás, sikkasztás, továbbá a rongálás. több olyan szórakozóhelyi vendég is „gazdagítja” a statisztikát, aki tekintélyes számlát csinált, s aztán fizetés nélkül akart távozni. megbüntettek több olyan taxi-utast, aki ingyen fuvaroztatta magát, de végül sehol sem sikerült „lelépnie”.

csaknem ugyanilyen arányban követtekel szabálysértést a köztisztasági elírások megszegői is. mintegy ötezen fizettek pénzbírságot a múlt évben azért, mert mint házfelügyelők, vagy ingatlan tulajdonosok nem takarították le a járdát. az olyan építőipari vállalatok sem kerültek el a büntetést, amelyek engedély nélkül hosszabb időn át az uttestet használták törmelék és bontási anyag tárolására.

csaknem 1 700 bolti, illetve vendéglátóipari dolgozót bírságoztak meg a vásárlók megkárosításáért. a közértekben legtöbbször súlyoskonításért, hamis számlázásért, a vendéglátóhelyeken viszont főleg élelmiszer-hamisítás címén vonták őket felelősségre: vizezett bort, pálinkát mértek, vagy az elírtnál jobban felhígított fröccsöt adtak a vendégnek.

az október elején életbe léptetett szabálysértési kódex - amint a fővárosi tanácsnál elmondték - a visszaélések több fajtájánál lényegesen emelte a kiszabható bírság összegét. ennek felső határa a tulajdon elleni visszaéléseknel 3000 forint volt, most 5000 forint lett: akik a köztisztaság ellen vétének, a régebbi ezer forint helyett 3000 forintig bírságozhatók. az intézkedésnek megfelelően emelkedett a bírságösszegek átlaga is. például a tulajdon elleni szabálysértésekért tavaly kiszabott bírságok 300 forintos átlaga a kódex óta 450 forintra nőtt; az árdrágítók a múlt évben átlag 520 forint büntetést fizettek, az év utolsó három hónapjában ez az arány 934 forint volt./mti/

8.40/1 l

ll qz

- 11 -

bb. 18. szekszárdi film illyés gyuláról

vid fm/tné/ká/1 l bs

1969. január 23.

illyés gyuláról - tolna megye szülöttéről - kisfilmet készit a szekszárdi amatőrfilm-studió. a film bemutatja az író szülőföldjét: rácegres-pusztát, a „puszták-népé,-nek mai életét és illyés gyula munkásságának tolna megyei vonatkozásait. a szekszárdiak felvételeket készítettek az író budai otthonában, és magnószalagon örökítették meg visszamemlékezéseit./mti/

bb. 19. háromszázezer üdülő * a jubileumi évben-kétnapos hétvégi üdülésekkel kísérletezik a szot

1 tz/gk/1e/1 l la

1969. január 23.

háromszázezer beutalót oszt ki az idén kedvezményes jutalomüdülésre a szakszervezetek országos tanácsának üdülési főigazgatósága - 13 000 -rel többet mint tavaly. így 1969-ben 240 000 felnőtt és 60 000 gyermek töltheti évi pihenőjének egy részét a szot üdülökbén.

méltó megünnepeése ez az idei, kétszeresen is jubiláris esztendőnek. most május 15-én lesz ugyanis ötven éve, hogy a tanácsköztársaság kormánya kiadta az első rendelkezést az üdültetés ügyében, s ebben az évben érkezik el a szervezett szakszervezeti üdültetés tényleges megkezdésének 20. évfordulója.

a gyógyüdültetés kerete 3800, a nyári gyermeküdültetésé 3000, az egyéb családos és felnőtt üdültetésé pedig 6200 fővel nő. így a kedvezményes felnőtt, főiskolás és gyógyüdültetésben csaknem 220 000, a szanatóriumi üdülésben 10 000 dolgozó részesül körülbelül hatvan hajókirándulással pedig 12 000 -en jutnak el pozsonyba, ausztriába vagy az al-dunára. a gyermekek részint szüleikkel együtt a családos, részint kortársaik társaságában a kifejezetten számukra fenntartott gyermeküdülökbé kapnak beutalást.

az üdülésben részesülők számának növekedése csak az elhelyezési lehetőségek bővítése útján válik lehetségessé.
/folyt.köv./

8.50/1 l

ll 1012

- 12 -

bb. 19.- háromszázezer folyt./ 1 l

még a főidény előtt befejezik a soproni csepel.-üdülö 120 férőhelyes bővítését és a 400 személyes új gyulai gyógyüdülö építését. erre az évre tervezték síófok-ujhelyen a „viola,, és a „csepel - 1-2.,, balatonföldváron a „liliom c.,, a balatonszé-laki ezüstparton pedig két, összesen 1425 személyt befogadó üdülö építését.

a szot egyébként az év második felében érdekes kísérletet kezd. a szabad szombatosokra való tekintettel, az igényekhez alkalmazkodva lehetővé kívánja tenni a fővárosi dolgozók kétnapos hétvégi üdülését a duna-kanyar, a mátra és a bükk, valamint a déli balaton-part egyes üdülöiben. a tervek szerint a térítési összeg 62 forint lesz, a máv pedig 66 százalékos menettérti díj-kedvezményt engedélyez. a kísérlet idejére ezekben az üdülökbén bevezetik a 12 napos beutalásokat. ennek az üdülési formának a jövőjéről az idei próbaév tapasztalatai alapján döntenek majd.
/mti/

..-

bb. 20. iskolatörténeti kiállítás a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére

vid fm/ká/1 l la

1969. január 23.

ötvenezer diák tanult 150 év alatt a kaposvári táncsics mihály gimnáziumban. a másfél évszázad dokumentumaiból - a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére - iskolatörténeti kiállítást rendeznek a kisz-fiatalok. régi könyvek, tárgyi emlékek, sajtó - és fotóanyag, az iskola könyvritkaságai szerepelnek majd a kiállításon, amelynek megrendezése alkalmból ünnepi kisz-gyűlésekre, szakköri ülésekre, sportversenyekre is sor kerül. elkészül az intézet volt tanára, a tanácsköztársaság idején működött hudra lászló igazgató emléktáblája is, amelyet ünnepélyesen felavatnak, és az ő nevét veszi majd fel a gimnázium kisz szervezete./mti/

..-

- 13 -

8.50/e

ll 1012

bb. 21. hét év alatt 70 község kap egészséges ivóvizet borsod megyében

vid kz/ká/1 l la

1969. január 23.

borsod megyében az idén megkezdik a falvak vízellátásának nagyobb arányú fejlesztését. az e célt szolgáló hétéves terv szerint 1975 végéig több új regionális vízmű kialakításával 70 községbe juttatják el az egészséges ivóvizet. vízműtársulások szervezésével már a nyári hónapokban hozzáfognak a legnagyobb munkához, a délborsodi regionális vízmű építéséhez. a bükk hegységben fakadó kácsi és sályi források kristálytisza karsztvizével ez látja majd el mezőkövesdet és a környékén települt nyolc községet: regionális vízmű épül emőd és nyékládháza ellátására, s ugyanilyen rendszerűre építik át a felsődobszai vízművet is, amelyhez aztán további öt községet kapcsolnak hozzá. a falvak vízellátásának javítására - az új vízműveken kívül - a tervek szerint 660 kilométer hosszú csővezetéknek fektetnek le. a fejlesztés eredményeként 1975 végén a megye falusi lakosságának már mintegy 50 százaléka vezetékes hálózatról jut ivóvizhez. a nagyarányú, hét évig tartó fejlesztési munkákra 340 millió forintot költenek. nagyobb részét az állam fedezi, kisebb hányadát pedig a megalakuló vízműtársulások./mti/

--

bb. 22. 1640 lakás épül a székesfehérvári velinszky lakónegyében

vid kz/ká/1 l la

1969. január 23.

székesfehérvár ötödik nagy, új városrésze - a velinszky lakótelep - az engels ut, a május 1 tér, a rákóczi ut és a népköztársaság ut által határolt területen épül fel. a város mártírhalált halt kommunista pedagógusáról velinszky lászlóról elnevezett lakótelepén 6 év alatt összesen 1640 korszerű lakást építenek. a régi, földszintes, egészségtelen lakóházak helyett. tizenhat tantermes általános iskolát, száz személyes óvodát, hatvan személyes bölcsődét, presszót, két élelmiszerboltot és több autóparkirozót kap az új lakónegyed. a magánosoknak területet biztosítanak kisgarázsok, vagy többszintes garázsok kialakítására. az építkezésre a beruházási program szerint félmilliárd forintnál is nagyobb összeget fordítanak. 1969-ben elkészülnek az első tízzintes lakóházak./mti/

--

- 14 -

9.00/e

te 10/17

bb. 23. üvegpalotában kap helyet a borsod megyei közművelődési könyvtár

vid fm/1 l la

1969. január 23.

miskolcon, a szakszervezetek megyei tanácsa és az épülő sportcsarnok szomszédságában, a leendő új intézményközpontban épül fel az új megyei könyvtár. a borsod megye és miskolc város közös beruházásaként megvalósuló közművelődési intézményt dézsi jánosnak, a miskolci tervezővállalat mérnökének tervei alapján építik fel, mintegy 22 millió forintos költséggel.

a háromszintes épület oldalait a hagyományos „falak”, helyett hang- és hőszigetelő üveglapok alkotják. az alagsorban a mintegy 200 ezer kötet könyv tárolására alkalmas raktárhelyiségek a földszinten pedig a klubok, az előadóterem és az irodák kapnak helyet.

az első emeleten alakítják ki a felnőtt- és az ifjúsági kölcsönzöt, ahol 40 ezer kötet között válogathatnak a látogatók. ugyanígy itt helyezik el a gyermek könyvtárat a foglalkoztató helyiségekkel együtt. a legfelső szintre kerül a zenei és a helyismereti műveket felölelő részleg - a kézikönyvet tartalmazó szakolvasótermekkel.

újyszerű megoldás, hogy az „üvegpalota”, szintenként erkély futja körbe./mti/

--

bb. 26. fémszínű lakkbőr-újdonosság

vid kz/ká/1 l la

1969. január 23.

a pécsi bőrgyár bővíti egyik legkeresettebb terméke, a fényes felületű lakkbőr választékát. feketén kívül különböző divatszíneket is rendelhet a cipő és díszműipar. különösen a fémhatású, arany, ezüst és bronz színű lakk számíthat nagy sikerre. a gyár lakkos részlege évek óta maximális kapacitással dolgozik, s így havi 11 000 négyzetmétert készítenek. az igény azonban ennek többszöröse lenne. ezért a bőrgyár tervbe vette a lakkosüzem fejlesztését./mti/

--

- 15 -

9.05/e

te 10/17

bb. 24. „házi tervpályázati” rendszer a szebb városképért, gazdaságosabb építésért pécsért

vid fm/ká/11 la

1969. január 23.

uj kezdeményezés - „házi tervpályázati” rendszer - bevezetésével segíti pécsért a tervező vállalat a tanács egyik bonyolult feladatát, a városrekonstrukció kritikus, szűk helyein az építkezések módjának eldöntését. néhány korábbi, tanulságos eset miatt ugyanis a tanács elhatározta: csak megalkotott, több terv összehasonlítása alapján dönt, hogy a két cél, a gazdaságos helykihasználás és a szép városkép érvényesüljön. a tervező vállalat két megbízatást már e szerint teljesített. az új városközpontban, a gyorsforgalmu 6-os ut mentén, és a mecsek-oldal egyik legszebb részén, az északi körúton egy-egy saroképületre három-három tervező készített pályamunkát. a lejtős hegyoldalra egy 62 lakásos tömböt terveztek, amely összhangban lesz a mellette emelt ötszintes, 144 lakásos otp-társasházzal. ilyen nagy lakóházakat eddig még nem építettek a mecsek oldalában. a másik - városközponti - pályázat során kiderült, hogy nem lehet a tervezést szűk területre korlátozni, s a kiterjedtebb környéket is figyelembe kell venni a modern városközpont egyik legszembetűnőbb helyének beépítésénél. ezért újabb tanulmánytervet készítenek.

a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a több variációs tervkészítéssel járó, csekély tervezési költségemelkedés sokszorosan megtérül az észszerűbb, gazdaságosabb, esztétikusabb feladatmegoldással./mti/

-. -

bb. 25. primőr kombinát érkezett hollandiából csongrádba

vid ká/11 la

1969. január 23.

a szentesi felszabadulás tsz házában egyedülálló, korszerű primőr kombinát építésére kötött megállapodást egy holland vállalattal. a tizezer négyzetméter alapterületű üvegház vas-szerkezetének egy része már meg is érkezett a többi pedig utban van. a szövetkezet építőbrigádja megkezdte a z alapozás előkészítését.
/folyt.köv./

- 16 -

9.10/11

Al 1007

bb. 25./ primőr kombinát ... folyt./ 11

több mint ezer betontuskót gyártanak, ezeken nyugszik majd a hatalmas üvegház. az új létesítmény abban különbözik a hasonló primőrtelepektől, hogy rendkívül vékony, de nagyon szilárd vázszerkezete alig árnyékol, s ezáltal a lehető legtöbb fényt a napfény kihasználása. központi műszerfalról irányítható automata permetező és egyéb klímabereendezések segítségével a legoptimálisabb hőmérséklet és páratartalom biztosítható. a szellőztetés is gombnyomásra történik. februárban holland szakemberek irányításával látnak hozzá az üvegház összeállításához. percenkint kétezer liter forró vizet adó termákvíz energiájával fűtik majd a kertészeti kombinátot, amelyben még az idén megkezdik a termelést. főleg szentesi tájlevegő primőröket: zöldséppaprikát, korai karalábét és paradicsomot nevelnek./mti/

bb. 27. csemegezőlőskertek a direkttermők helyén

vid kz/ká/11 la

1969. január 23.

veszprém megyében a balaton-parti borvidékkel szomszédos bakonyban és a keszthelyi járásban, a szántóföldek közé ékeződve csaknem háromezer holdat foglalnak el a direkttermő szőlők. a megye szőlőterületének mintegy 20 százaléka terem az értéktelen noah, delavare és az otelló fajta. szinte valamennyit háztájként használják a tsz gazdák, s különösen a szőlőkben szegény bakonyban ragaszkodnak hozzájuk, noha boruk - metilalkohol tartalma miatt - az egészségre is ártalmas.

a direkttermők kiirtására a bakony négy községében figyelemreméltó kezdeményezés született. bakonypéterd, lázi, sikátor és veszprémvarsány határában kiszántják a nagyüzemi termelést akadályozó értéktelen szőlőskertek tőkét és kárpótlásul új szőlők helyét jelölték ki. ezeket a tsz-tagok állami kölcsönrel és a közös gazdaság segítségével saszlával szőlőskertek királynőjével és más értékes csemegezőlővel telepítik be. a tervek szerint az idén több mint 100 holdon alakítják ki az új háztáji szőlőskerteket./mti/

-. -

9.13/11

- 17 -

Al 1032

bb. 28. kettős célú csatornarendszer az ecsedi-lápon

vid kz/ká/1 l la

1969. január 23.

nagyecsed környékén megkezdtek a kelet-magyarországi táj legnagyobb lápterületének rendezését. a negyvenezer holdnál nagyobb kiterjedésű mocsaras, zsemékos földeken kettős célú szolgálat bonyolult csatorna-rendszer épül. levezeti a tavaszi csapadékot és a feltörő talajvizet a kraszna-csatornába, illetve a számos holt-ágalba, ahol több egyenként négymillió köbméter víz befogadására alkalmas tárolókat képeznek ki. a nyári aszályok idején éppen ellentétesen öntözésre használják fel a csatornarendszert, akkor a vízgyűjtőkben tárolt csapadékot juttatják vissza a számtóföldekre, a nagy kiterjedésű láp-uthálózatának kiépítésére 16 millió forintot költenek az idén. /mti/

bb. 29. kedvezőbb nyersanyagimport feltételek a kgst piacokon
15 millió forintos nyereség a peremartoni ipari robbanóanyaggyárba

vid kz/ká/1 l la

1969. január 23.

15 millió forintos nyereséggel zárta az 1968-as esztendőt a peremartoni ipari robbanóanyaggyár. az eredmény értéket növelte, hogy az éveleji tervezéssel az árak és a termelési költségek változását figyelembe véve 9 millió forintos veszteségre számítottak. a gyár vezetőinek véleménye szerint a jó gazdasági eredményhez döntően hozzájárult, hogy az elmúlt évben az eddigieknél még kedvezőbben alakultak a kgst piacokon a nyersanyag import feltételei. a fő terméként csaknem évi 200 ezer tonna szuperfoszfátot gyártó üzem import alapanyagokkal dolgozik. a nyersfoszfátot, pirítet, ként most először 90 százalékosan kgst relációból tudták beszerezni. elsősorban a szovjetunióval kötötték előnyös üzletet. 25 rubelért vásárolták a két tonnáját, holott ezt megelőzően 52-55 dollárért kapták a tőkés államokból. a kedvezőbb import feltételekkel nemcsak kiadásuk csökkentek, hanem a termelés volumenét is növelhették. 1968-ban az elmúlt évhez viszonyítva 10 százalékkal nőtt a termelési érték és 30 ezer tonnával több szuperfoszfátot adtak a mezőgazdaságnak. /mti/

9.20/1 l

- 18 -

sl
1027

bb. 30. családi tragédia soroksáron

t fe/lk/1 l cz

1969. január 23.

megdöbbentő családi tragédia zajlott le soroksáron. nagy lajos 61 éves nyugdíjas marschall józsef utca 25. szám alatti lakásán több fejszecsapással megölte 55 éves feleségét, majd tette elkövetése után felakasztotta magát. a feleség-gyilkos - a hátrahagyott bucsulevél szerint-tettét féltékenységéből követte el. /mti/

--

bb. 31. gázolt a zebrán

i fe/lk/1 l cz

1969. január 23.

kasuth gyula 35 éves gépkocsivező a 8. kerületben a józsef körut és a népszínház utca kereszteződésében személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a gyalogátkelőhelyen és elütötte korpás katalin 18 éves könyvkötőt, akit súlyos sérüléssel szállítottak a kórházba. a gépkocsivező ellen eljárás indult. /mti/

--

bb. 33. közel a tavasz? - megszólaltak a gerlék a mecsek-alján

vid kz/ká/1 l cz

1969. január 23.

a mecsek-alján csütörtökön megszólaltak az első vadgerlék. ez a „zenei” esemény mindig a nagy tavaszi „madárkoncert”, nyitányát jelenti. az idén rendkívül korán hangzott fel a gerlék jellegzetes turbékolása. megfigyelték azt is, hogy a védett helyeken fészkelő gerlepárok már költenek, ami ugyancsak szokatlan jelenség januárban. feltehetően az elmúlt napok enyhe, tavaszi időjárása „csalta meg”, a mecsek-aljai vadgerléket. ámbar a szakemberek nem tartják kizártnak, hogy a madarak korai kitavaszkodást éreznek. /mti/

--

12.07/1 l

- 19 -

sl
1247

bb. 32. jogerőre emelték a gázoló nyugatnémet gépkocsivezető ítéletét

vid kz/ká/1 l cz

1969. január 23.

az esztergomi megyei bíróság fellebbezés folytán tárgyalta rolf marszalek nyugatnémet nagykereskedő súlyos közlekedési balesetének bűnperét. mint ismeretes a szerencsétlenség a múlt év augusztusában ács község határában, az 1-es számú főútvonalon történt. rolf marszalek ford taunusz személygépkocsiján budapestről bécs felé tartott 110 km-es sebességgel. az esőtől vizes uton az egyik kanyarban áttért járművével az uttest másik oldalára és beleerohant a vele szemben szabályosan közlekedő bolgár rendszámú gépkocsiba. az erős lökés következtében a másik autó nekivágódott a mögötte haladó, ugyancsak bolgár rendszámú autónak. a hármas karambolnál a gépkocsit vezető rolf marszaleknek a felelősége, valamint ivan matev ivanov bolgár állampolgár és felesége életüket veszítették. a bolgár gépkocsi vezetője és 11 éves kislánya súlyosan megsérült. csupán a véletlennek köszönhető, hogy a harmadik gépkocsiban ülő három személynek nem történt semmi baja.

a tárgyaláson a bíróság hangsúlyozta a nagy gyakorlattal rendelkező gépkocsivezető súlyos felelőtlenségét. három olyan közlekedési szabályt hagyott figyelmen kívül, amely közül mindegyik külön-külön is a sebesség csökkentésére kötelezte volna. az esőtől sikos volt az út, kanyarhoz ért, amellyel egy olyan veszélyt jelző kresz tábla mellett haladt el, amely a sikos utra figyelmeztet. mindezek alapján az esztergomi megyei bíróság jogerőre emelte az esztergomi járásbíróság ítéletét. rolf marszaleket foglalkozás körében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetés miatt 3 évi szabadságvesztésre ítélté. /mti/

--

12.15/1 l

- 20 -

Al 12.15

bb. 34. mérgezést okozott az egérirtószer a bükkösi gyermekotthonban

vid kz/ká/1 l cz

1969. január 23.

a baranya megyei bükkösi állami gyermekotthonban mérgezést okozott az egér és patkányirtószer. emiatt január 21-én az esti órákban nyolc 10 és 14 év közötti kislány került a pécsi orvostudományi egyetem pécsi gyermekklinikájára. csütörtökön további három gyermek megbetegedését jelezte a községi körzeti orvos. a kártevők irtását a pécsi köztisztasági vállalat végezte még az elmúlt héten. delicia ratrom nevű anyagot használt, amely egy százalékos cumarint tartalmaz. a buza és napraforgó maggal kevert vegyszert az intézet különböző helyiségeiben - konyhában, raktárban társalgó szobákban - helyezett el újságpapíron a padlózatra. a megbetegedett gyermekek ebből a mérgezett napraforgómagból ettek. szerencsére a mérgezés könnyű lefolyású. a klinika tájékoztatása szerint a gyermekek jól vannak, egy-két napon belül visszatérhetnek az otthonba. egy kislány kivételével, akinél a mérgezés tüdőgyulladásos párosult, őt tovább kezelik. a rendőrség vizsgálatot indított a mérgezés körülményeinek és a felelősség megállapítására. /mti/

--

bb. 37. elhunyt murányi jános

k pr/lk/zs/1 l cz

1969. január 23.

a munkásmozgalmi régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése szombaton 15 órakor lesz a megyeri temetőben

magyar szocialista munkáspárt

9. kerületi bizottsága. /mti/

--

12.40/1 l

- 21 -

Al

bb. 35. március 31-ig meghosszabbították a traktorvásárlási kedvezmény határidejét - 12 féle vontató az agrotársaságok vásárlásában

i jf/tr/1e/1l cz

1969. január 23.

ötvenről husz százalékra csökkentették a gépjavítás után járó ártámogatást; ezzel kapcsolatban várhatóan megnő majd az érdeklődés az új mezőgazdasági gépek és elsősorban a traktorok iránt. az mti munkatársa az agrotársaságoknál érdeklődött: hogyan tudják majd kielégíteni az igényeket milyen vásárlástékot biztosítanak a mezőgazdaság számára.

- a tavaly eladott traktorok számát 20 százalékkal meghaladó raktárkészletből válogathatnak 1969-ben a megrendelők - mondották a vállalatnál. a megfelelő számú tartalék biztosítását fontosnak tartjuk, mert már az elmúlt év utolsó hónapjában ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés a vontatók iránt. arra számítunk hogy ez a következő időszakban is így lesz. a feltevélezt csak a látásmozgató hogy az utóbbi két évben a traktorkereslet szintje 20-25 százalékkal a kívánatos alá csökkent. a gépek elavulása miatt most már elkerülhetetlen, hogy nagyobb számban vonják be új, korszerű gépeket a termelésbe. ennek szükségességére utal a statisztika is, amely szerint a 70 ezres hazai traktorpark állandó, erőben tartásához, évi 7 ezer új gépre van szükség. ezzel szemben 1968-ban csak 4 500 vontató talált gazdára.

- idén megfelelő készletet biztosítottunk, 12 féle vontatóból válogathatnak a gazdaságok, attól függően, hogy milyen célokra akarják használni a gépet. a legnagyobb raktárkészletet a keresett miz-50-esből biztosítottuk, ebből csaknem kétezret szereztünk be. sorrendben a második az ue-28-as, ebből 10.050 áll rendelkezésre. az elmúlt évben sikerrel kipróbált új típusból, a nagyobb vonzóerejű eu-50-esből a tavaly eladott 200-al szemben idén 600 vár vevőre. a dt-75-4-es gépekből 200-zal többet kínálunk eladásra, mint amennyi tavaly elkelet. a különösen nehéz terepviszonyokhoz 100 lóerős lánctalpas gépeket ajánlunk a gazdaságoknak.

a vásárlók számára egyébként előnyös, hogy március 31-ig meghosszabbították az ue-28-as típusra szóló 10.000 forintos árkedvezményt./mti/

12.47/1 l

ll 1330

..

- 22 -

bb. 38. időjárásjelentés

lk/1 l

1969. január 23.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 12 óra 30 perckor:

a hőmérséklet kissé emelkedik

európa időjárásában gyors változások történtek. a kelet-európából származó hideg levegőt szárazföldünk középső területeiről a nyugat felől gyorsan mozgó óceáni, enyhe, páradus légtömegek fokozatosan kiszorították. a hajnali órákban az alpok térségében, a cseh-medencében és lengyelországban jelentős enyhüléssel csapadékosá vált az időjárás. a brit-szigeteken, valamint franciaországban tovább tart az enyhe, párás ködös időjárás.

hazánkban szerdán felhőátvonulások voltak, a dunántúlon helyenként megélnékül a délies szél. csapadék nem volt. a hőmérséklet napközben plusz 3 - minusz 2 fok között alakult ki. csütörtökön a hajnali legalacsonyabb hőmérséklet általában minusz 2 - minusz 8, északkeleten minusz 8 - minusz 11 fok között váltakozott. a hajnali óráktól kezdve nyugat felől megnövekedett a felhőzet és a magasban áramló enyhe levegő hatására északon néhány helyen havazott, ónosos esett. a reggeli jelentések szerint a csapadékmennyiség nem haladta meg az 1 millimétert. a délelőtti folyamán borult idő volt, északon helyenként havazott, ónosos esett. a hőmérséklet 11 órakor 0 - minusz 2 fok között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke minusz 1,6 fok volt, 0,1 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 1 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, erősen sülyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: csütörtökön borult idő, többféle havazással, ónososóval, esővel. pénteken felhőátvonulások, szórványos futó esővel, havazással. megélnékülő déli, délnyugati, átmenetileg helyenként erős északnyugati, északira forduló szél a hőmérséklet kissé emelkedik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet minusz 2 - plusz 3, legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet pénteken 0 - plusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 188 centiméter./mti/

..

13.00/1 l

ll 1330

- 23 -

bb. 36. kedvez az időjárás benépesültek a gyümölcsösök

ijf/j/1e/1l la

1969. január 23.

az utóbbi két napon ismét megfagyott a talaj és könnyen járhatóvá váltak a gyümölcsösökbe vezető utak; a mezőgazdászok szerint ideális idő kínálkozik ahhoz, hogy mindenhol hozzálássanak az időszerű munkákhoz, amelyekkel lényegében elbemennek a tavasznak. a vidékről érkező jelentések szerint a gazdaságok élnek is a lehetőséggel: benépesültek a gyümölcsösök, ápolják a fákat és megkezdődött a metszés is.

január második fele a növényházi termelésben a palántanevelés ideje. országosan hozzávetőleg félmillió négyzetméter alapterületen állítják elő ezekben a hetekben a hajtatott, üveg alatti, korai árut, elsősorban a paprika- és a paradicsom-palántákat. ezzel egyidőben a kevésbé meleg- és fényigényes, már korábban előállított palántákat sokfelé ki is ültetik a növényházakban. hozzávetőleg 200-250 ezer négyzetméteres alapterületre került saláta, retek és karalábé.

a gazdaságokban jó útemben halad a kertészeti berendezések és öntözőrendszerek téli javítása, felújítása. az idei év jelentős fejlődést hoz majd a kertészeti növényvédelemben. az új technológiák és géprendszerek alkalmazására a téli időben szaktanfolyamokat és műszaki bemutatókat rendeznek a kertészek szakemberei számára. /mti/

--

bb. 39. az interparlamentáris unió

gk/zs/il cz

1969. január 23.

magyar csoportjának vezetősége barcs sándor elnökletével csütörtökön ülést tartott az országházban. megvitatta és döntést hozott a legközelebbi bécsben sorra kerülő tanácsülés előtt álló feladatokról. a csoport az unió négy állandó bizottságához nyújtott be memorandumokat. /mti/

--

13.05/1l

- 24 -

13.05.13

bb. 40. napirenden: a gázszerecsétlenségek - felméri a gázvezetékek állapotát

vid kz/ká/il cz

1969. január 23.

az utóbbi időben aggasztóan megnőtt a gázszivárgásból, gázomlásból származó szerecsétlenségek száma. a közvéleményt foglalkoztatják a balesetek. az emberek választ várnak arra a kérdésre, hogyan tehető biztonságossá a gázvezetékek üzemeltetése. - felmerül továbbá az a kérdés is, hogy a nagyszabású gázprogram nem sokszorozza-e meg a hibalehetőségeket, s ezzel együtt a balesetek számát. mivel a balesetek többsége törés, szakadás következménye a laikusok és a szakemberek egyaránt és joggal korrózióvédelmi problémákra gondolnak, s ez természetes is, mert hiszen a törések szakadások mindig elvékonyodott megrongálódott vezetékekben következnek be.

az mti munkatársa felkereste dr. bácskai gyula egyetemi tanárt, a veszprémi nehézipari kutatóintézet korrózió osztályának vezetőjét, aki egyben a kgst korróziós bizottságának magyarországi elnöke is. tájékoztatást kért a professzortól arról mit tesznek a szakemberek, a kutatók a hasonló hibák megelőzésére.

- a korrózió védelmi problémákkal kapcsolatos feltevés helyes, -hangzott a válasz. a tudományos vizsgálatok, a hozzánk beérkezett minták, valóban korrózióvédelmi hiányosságokra utalnak. a gázvezetékek rozsdamentesítése nem megfelelő. a vascsövek egy részét már eleve rozsdásan helyezik a földbe, ahol az tovább rongálódik. a bitumen szigetelés sem teljesen megfelelő, de határozottan rossz a jutával, zsákszövettel való bevonás, amely a baktériumok kiváló tenyészhelye. sajnos a korrózióvédelemben figyelmen kívül hagyják ezeket a baktériumokat, amelyek különösen a szulfátos talajban rendkívüli pusztítást végeznek. a kgst államokban szerzett tapasztalataim szerint a szomszédos országokban nagyobb gondot fordítanak a gázvezetékek korrózió védelmére. csehszlovákiában például, a bitumen burkolatot üvegszövetel erősítik meg.

/folyt.köv./
13.15/1l

- 25 -

13

bb. 40. / napirenden ... folyt./ il

másutt pedig rendszeres időszakokban kötelező a gázvezetékek ellenőrzése, a csövek falvastagságának mérése is. a mérésekhez már megfelelő hazai műszer áll a szakemberek rendelkezésére. a veszprémi nehézszerkezet kutatóintézet, és a veszprémi vegyipari egyetem közösen olyan berendezést szerkesztett, amellyel a vezetékek megbontása nélkül rendszeresen ellenőrizhetik az esetleges korrozio mértékét.

a veszjelzések összefogásra készítették az illetékes szakembereket. az országos műszaki fejlesztési bizottság megbízásából munkacsoport alakult, amelynek feladata elsősorban felmérni a gázvezetékek állapotát és az egész országot átfogó helyzetképet összeállítani. ezen túl kidolgozza a munkacsoport a legsürgetőbb korroziovédelmi eljárásokat. mint ennek a szakmai kollektívának a vezetője, elsősorban azokon a területeken, vidékeken szervezem meg a gondos elemzést, ahol az utóbbi időben szivárgás, gázömlés volt. a balesetekről cső és földmintát is kérünk. ezen túl a veszprémi nehézszerkezet kutatóintézet szerződést kötött a fővárosi gázművekkel és a fővárosi tervező vállalattal. a megállapodás értelmében az intézet korrozio osztálya még ebben az évben elkészíti a fővárosi gázvezetékek korroziovédelmi tervét, - fejezte be nyilatkozatát dr. bácskai gyula./mti/

bb. 41. római katolikus érsekek és püspökök kinevezése
katolikus főpapok eskütétele

t bc/zs/il cz

1969. január 23.

II. páp pápa - korokra és egészségi állapotukra tekintettel - hozzájárult dr. hamvas andrás endre kalocsai érsek, dr. kovács vince c. püspök, váci apostoli kormányzó, dr. schwarz eggenhoffer artur esztergomi apostoli kormányzó nyugalmavonulásához és ezzel egyidejűleg elfogadta dr. legányi norbert pannonhalmi főpát lemondását.

a pápa dr. ijjas józsef c. püspök csanádi apostoli kormányzót kalocsai érsekké, dr. brezanóczy pála c. püspök egri apostoli kormányzót egri érsekké, dr. bánk józsef c. püspök győri apostoli kormányzót váci megyés püspökké, dr. cserhádi józsef c. püspök pécsi apostoli kormányzót pécsi megyés püspökké, továbbá dr. szabó imre esztergomi c. püspököt esztergomi apostoli kormányzóvá, kisberk imre székesfehérvári c. püspököt székesfehérvári apostoli kormányzóvá, dr. kacziba józsef lelkész c. püspökké, győri apostoli kormányzóvá, dr. udvardy józsef lelkész c. püspökké, csanádi apostoli kormányzóvá, valamint dr. zemplén györgy budapesti központi szemináriumi rektort esztergomi s. püspökké, dr. vajda józsef esztergomi szemináriumi rektort váci s. püspökké nevezte ki.

/folyt.köv./

- 26 -

13.22/1 l

14.12

bb. 41./ római katolikus ... folyt./ il

a felmentésekhez, illetve kinevezésekhez a népköztársaság elnöki tanácsa 1957. évi 22. sz. tvr. alapján az előzetes hozzájárulást megadta.

losonczi pála, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke előtt a magyar népköztársaságra és annak alkotmányára az újonnan kinevezett római katolikus főpapok csütörtökön esküt tettek.

az eskütételnél jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. horváth richárd, az elnöki tanács tagja és prantner józsef államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke.

losonczi pála az eskütételnél mondott beszédében egyebek között hangsúlyozta:

- csaknem 20 éve hogy népi államunk és a magyar katolikus püspöki kar képviselői megállapodást írtak alá. az azóta eltelt idő azokat igazolta, akik a katolikus egyházban a legkorábban ismerték fel, hogy a hívők érdekei nem ellentétesek szocialista rendünk céljaival és törekvéseivel. a megállapodás szelleme és gyakorlati érvényesülése vetette meg az alapját az állam és az egyház közötti viszony egészséges fejlődésének. ennek a haladásnak egyik fontos egyházpólitikai eredményét méltányolhatjuk most abban, hogy sor került az érseki, püspöki és apostoli kormányzói kinevezésekre.

- kölcsönösen megegyéssel állapítottuk meg, hogy a magyar népköztársaság és a katolikus egyház viszonya megfelelő mind a szocialista állam, mind a katolikus egyház szempontjából.

- az egyházi vezetés és a papaság jelentős része hazafias kötelességének tartja, hogy az egyetemes emberiség és a magyar nép általános érdekeit szolgáló ügyekben, hű állampolgárokhoz méltó módon, támogassa kormányzatunk törekvéseit a hazafias népfront, az országos béketanács programját.

az elnöki tanács elnöke ezután hangoztatta, hogy hazánk nemzetközi tekintélyének erősödése és más tényezők hatására lehetővé vált, hogy a szentszék kezdeményezésére, hosszú időn át függőben levő kérdéseket részben megoldjunk.

az elnöki tanács elnöke a továbbiakban utalt arra, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány és a szentszék között létrejött részleges megállapodáskor, 1964-ben, valamint a közelmúltban lefolytatott tárgyalásokon az az alapvető érvényesült, hogy a vitás kérdéseket tárgyalások útján kell rendezni.

/folyt.köv./

13.55/1 l

- 27 -

14.16.22

14.25

bb. 41./ római katolikus ... 2. folyt./ 11

ezután hangsúlyozta:

- van mód az együttműködés fenntartására és fejlesztésére, a katolikus egyház hazai és nemzetközi békeszolgálatának jövőbeni erőteljesebb kibontakoztatására. sok alkalom nyílik még arra hogy az egyházi vezetés és a papság a társadalom általános fejlődése közben adódó feladatok megoldását a magasztalatos helyzetének megfelelően még hathatósabban támogassa. államunk vezető testületei a jövőben is fontosnak ítélik az állam és az egyházak kapcsolatának ápolását, a viszony további javítását és az ehhez szükséges intézkedések megtételét sem mulasztjuk el.

- kormányzatunk határozata az egyházaknak nyújtott állami segítség további folyósításáról, az állami hozzájárulás az önkormányzatok magas egyházi tisztségeibe történő kinevezéséhez és még sok más intézkedésünk bizonyítja, hogy készek vagyunk cselekvően hozzájárulni az állam és az egyházak közötti tartós jóviszony erősítéséhez.

- bizom benne, hogy önök ezzel az őszinte elhatározással tevékenykednek magas egyházi tisztségükben. kívánom, hogy eredményesen szolgálják a magyar népet, nemzeti összefogását és boldogulását, a haza ügyét és az emberiség békéjét.

losonczi pálos szavaira ijjas józsef kalocsai érsek válaszolt, a többi között elmondotta:

- köztudott, hogy a magyarországi római katolikus egyház meggyék hierarchiájának mostani újrendezése kifejezi egyfelől a szentszék jogát és segítő döntését, másfelől legfőbb államhatalmi testületünk egyetértését. örömmel szolgál az a tudat, hogy az egyház legfőbb jogi testületének megbízottai és a magyar állam meghatalmazott képviselői 1963 óta folyamatosan, behatárolt tárgyalták a katolikus egyház magyarországi helyzetét és több kérdésben - a fennálló elvi ellentétek mellett is - részleges megállapodásra jutottak.

a továbbiakban emlékeztetett a II. vatikáni zsinat megalapítására, amely szerint a főpásztorok - miközben nyájuk, lelki gondozásán munkálkodnak - egyuttal a társadalom és az állam boldogulásán és javán fáradoznak; erre a célra hivataluk természeténél fogva, s ahogyan ez püspökökhöz illik, az állami hatóságokkal tevékenyen együttműködnek és az igazságos törvények iránti engedelmességre és a jogszerűen fennálló felsőbbség iránti tiszteletre intenek.
/folyt.köv./

14.17.11 L

421.2.2.1

14252

- 28 -

bb. 41./ római katolikus ... 3. folyt./ 11

a továbbiakban köszönetet mondott azért, hogy a magyar népköztársaság elnöki tanácsa esküre bocsájtotta az új egyházi tisztségviselőket. az előlegezett bizalmat - folytatva - kötelességszerűen megköszönjük, kifejezve készségünket, hogy abban a szellemben óhajtjuk tisztségeinket ellátni, amire legfőbb egyházi felsőbbségünk ad kövendő példát, amikor szíves tárgyalásokkal az egyház és az állam közötti jó viszonyt akarja biztosítani és folyamatosan fejleszteni.

végül kérte a kormányt:

- fogadja mostani tisztelegésünket és hűségnyilatkozatunkat úgy, mint arra az együttműködésre való készségünk komoly megajánlását, amit kormányelnökünk a magyar törvényhozás házában tiszteletre méltó falai között, a teljes harmónia érdekében, állónak mondott. problémáink feltárásában mi is, a nehézségek feloldásában, kérjük és reméljük, amint ez kormányunk is óhajta és igéri./mti/

--

embargo: 19.00 óráig!

bb. 45. felmentés, kinevezés

hné/zs/11 Lhk

1969. január 23.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. pálos gyulát, a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettesi tisztségéből - eddig végzett munkájának elismerése mellett - visszahívta.

dr. pálos gyulát egyidejűleg a magyar nemzeti bank elnökhelyettesévé kinevezték./mti/

--

- 29 -

14.20/11 L

14252.2.2.1

14352

embargó 20.00 óráig!

bb. 43. hazai pálya - filmbemutató az urániában

t pr/gk/zs/llcz

1969. január 23.

csütörtökön az uránia filmszínházban bemutatták a ma film 2-es stúdiójának új játékfilmjét, a „hazai pálya”,-t. a palásthy györgy rendezte vígjáték forgatókönyvét bencsik imre írta, a főbb szerepekben pécsi sándor, latinovits zoltán, horváth teri, csákányi lászló, hacser józsa, sztankay istván mutatkoztak be. a filmet forgács ottó operatőr fényképezte. az új ma film produkciót a diszbemutató közönsége - köztük kulturális életünk számos ismert személyisége - tapssal fogadta./mti/

bb. 47. hat megye szabászainak vetélkedője veszprémben

vid kz/ká/llcz

1969. január 23.

hat megye - veszprém, fejér, győr, nógrád, vas és zala - méretes kisipari termelészövetkezeteinek szabászversenye kezdődött csütörtökön veszprémben a kiszöv székházában.

a csaknem 80 modell kerül a bíráló bizottság elé. a szabászverseny egyben kitűnő alkalmat kínál a hat megye szövetségi szabászainak tapasztalatcseréjére is.

a kétnapos szabászverseny pénteken a veszprém hotelben gálaesttel és műsoros divatbemutatóval zárul. a legszebb, díjazott modelleket mutatják be a közönségnek./mti/

bb. 46. megkezdték a mályi téglagyár korszerűsítését

vid kz/ká/llcz

1969. január 23.

nagyszabású korszerűsítés kezdődött észak-magyarország egyik legnagyobb építőanyagipari üzemében, a mályi téglagyárban. a több mint 40 millió forintos költséggel megvalósuló rekonstrukció során az agyag szállítását az eddigi kézi csillőzés helyett acélszerkezetű szállítóhíddal oldják meg.

/folyt.köv./ke 16^{uo}

Köszönet

- 30 -

bb. 46./ megkezdték ... folyt./ ll

ez a munka - a bánya gépesítése - már az év első negyedében befejeződik. a többi üzemrész korszerűsítése viszont csaknem két évig tart. a körkemencéket földgáztüzelésre alakítják át, gépesítik a kemencék ki- és berakását, a nyersáru szárításához szükséges gőz előállítására pedig új kazánházat építenek. a munkakörülmények megjavítására a kemencék bejárata fölé 36 nagyteljesítményű ventilátort szerelnek, hogy egyenletessé tegyék a külső és belső hőmérsékletet. a műszertekben a gazdaságosság növelésére újabb 25 kamrát alakítanak át recirkulációs rendszerre és az eddigi kézi tolasú, ugynevezett keller-kocsik helyett akkumulátorral üzemelő önjáratós „targoncákat”, használnak majd. a műszaki és fizikai dolgozók részére husz kétszobás összkomfortos lakást építenek, illetve vásárolnak. az 1970 végére befejeződő rekonstrukció után a gyár a jelenlegi 70 millió helyett 80 millió kisméretű téglát készít évente. a termelés a rekonstrukció közben sem szünetel./mti/

bb. 44. felavatták apécsett az ország első általános iskolai nyelvi laboratóriumát

vid kz/ká/llcz

1969. január 23.

pécs egyik legkorszerűbb oktatási intézményében, a jókai uti általános iskolában, audió-vizuális nyelvi laboratóriumot avattak csütörtökön. ez az ország első általános iskolai nyelvi laboratóriuma, amelyben orosz, angol és német nyelvre tanítják a gyermekeket. a különleges tantermet a városi tanács anyagi hozzájárulásával és a szülői munkaközösség műszaki bizottságának társadalmi munkájával hozták létre. a laboratórium harminchat személyes, minden tanuló mikrofont és fejhallgatót használ a nyelgyakorláshoz, amit a tanár a központi vezérlőasztaltól irányít személyesen vagy magnetofonok segítségével. innen kezeli a vetítógépet is, amely - vászonra vetítve - „láthatóvá”, teszi a tanulóknak számára a gyakorlatokat. mivel eddig általános iskolás fokon nem alkalmazták az audiovizuális nyelvoktatást, az iskola tanárai kísérletezik majd ki a 10-14 éves gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő laboratóriumi programot. az új oktatási formától egyebek között azt várják, hogy számottevően megjavul a nyelvi órák hatásfoka és - korrepetálások révén - nagyobb segítséget tudnak nyújtani a hátrányos helyzetű tanulóknak. a laboratóriumot később felhasználják ének- és zeneoktatásra, valamint különféle feladatok szemléltető megoldására is./mti/

- 31 -

15.15/ju ke 16^{uo}

Köszönet

bb. 42. 1969-es bnv: május 16-tól 26-ig - 31 kiállítás, négy magyar hét külföldön - a hungexpo sajtótájékoztatója

t sz/j/e ie cz

1969. január 23.

a hungexpo külföldi vásárnaptárába eddig 31 hivatalos magyar kiállítást és négy magyar hetet jegyeztek be. ugyanakkor készülnek már a bnv-re és az őszi vásárra. e programból adtak csütörtökön részletes tájékoztatást a hungexpo vezetői.

droppa gusztáv igazgató elmondotta, hogy egy évvel ezelőtt kezdte meg működését a hungexpo magyar külkereskedelmi vásár- és propagandairoda, azzal a céllal, hogy a külkereskedelmi propagandatevékenység minden ágát ellássa. az elmúlt évben a bnv-n kívül megrendezte - első alkalommal - az őszi vásárt, 26 kiállítást és négy magyar hetet rendezett külföldön és a bnv területén 50 hazai és külföldi szakbemutató zajlott le.

az új gazdasági mechanizmus viszonyai között a hazai vállalatok exporttevékenységük fokozásához szélesebbkörű árupropagandát igényelnek. ezt jelzi az is, hogy a tavalyinál több kiállításra kerül sor külföldön, elsősorban a szocialista és a tengerentúli országokban. Európán kívül 11 kiállításon vesz részt a magyar ipar és külkereskedelem. többek között augusztusban Caracasban, novemberben Limában rendeznek magyar kiállítást, áprilisban Japánban lesz magyar hét. megkezdődött a szakemberek helyszíni munkája a lipcsei vásár magyar kiállításain. elküldték a tripoliszi vásár és a tokiói kiállítások anyagát és a londoni magyar hét áruit is most állítják össze. a szocialista országok nemzetközi vásárain hasonló a probléma, mint a bnv-n: helyhiánnyal küzdenek, és így a magyar vállalatok nagy érdeklődésének nem mindenkor tud eleget tenni a hungexpo.

a bnv-t ez évben május 16-26. között rendezik meg. helyhiányban több külföldi érdeklődőt kellett visszautasítani. a magyar vállalatok közül elsősorban azokat fogadják a bnv-n, amelyek túlnyomórészt exportcikket állítanak elő, a hazai vásárlóknak szánt áru kínálat bemutatására főként a szeptember 5-15 közötti őszi vásáron nyílik majd alkalom. az eddig beérkezett jelentések szerint a kiállítók száma nagyjából azonos lesz a tavalyival. külföldről mintegy 1500 hivatalos és egyéni kiállítót várnak; 22 ország vesz részt hivatalos, kollektív árubemutatóval.

/folyt.köv./

- 32 -

15.40/e H. H.
1700 Dm

bb. 42. /1969-es bnv...folyt./e

első ízben jelentkezik Columbia, Pakisztán és Kanada. „törzskiállítóként”, szerepel a bolgár népköztársaság, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Kuba, Lengyelország, az NDK, Románia és a Szovjetunió. ez utóbbi a vásár legnagyobb kiállítója lesz 2200 négyzetméteres pavilonjával és 1500 négyzetméteres szabad területével. részt vesz a vásáron Anglia, Ausztria, Belgium mint állandó kiállító és a két évenként jelentkező Finnország is. ismét hivatalosan állít ki Franciaország és ugyancsak hivatalosan vesz részt Brazília, Hollandia, az NSZK, Olaszország, Svédország és az egyesült államok.

a hungexpo reklámügynöksége szintén a külkereskedelmi szolgálatában áll. közreműködésével ebben az évben mintegy husz fényreklámot szerelenek fel a fővárosban. a hungexpo propagandakapcsolat 1968-ban mintegy 800 kiadvánnyal segítette a külkereskedelmi munkáját.

a vásárváros pavilonjait 1969-ben is igyekeznek szinte egész éven át kihasználni. várhatóan 70 szakmai jellegű bemutató és kiállítás színhelye lesz a vásár területe. /mti/

bb. 48. megnyitották a Gábor Andor emlékmúzeumot

t ol/j/e zs bs

1969. január 23.

Gábor Andor egykori lakásának falai között - a 14. kerület, Zichy Géza utca 8. szám alatt - emlékmúzeum létesült, amelyet csütörtökön Gábor Kossuth-díjas író adott át a közönségnek. a megnyitó ünnepségen jelen voltak Gábor Andor családtagjai, köztük az egyesült államokból erre az alkalomra Budapestre érkezett unoka, dr. Gábor Magda, aki az író hagyatékát a magyar államnak ajándékozta, s jelentősebb összeget ajánlott fel az emlékmúzeum céljára. ott voltak az ünnepségen a Művelődésügyi minisztérium, a kerületi tanács, az MTA Irodalomtörténeti Intézetének képviselői. ugyancsak képviseltette magát a Gábor Andor összes műveit megjelentető szépirodalmi könyvkiadó.

/folyt.köv./

15.47/e H. H.

1700 Dm

- 33 -

bb. 48. /megnyitották...folyt./e

a lakás két szobájában gábor andor és felesége, a jeles műfordító, halpern olga kedves butorai, könyvei, emléktárgyai várják az érdeklődőket, s a nagy értéket képviselő több ezer kötetes könyvtár. a harmadik helyiségben két, eredményekben gazdag életpálya dokumentumait tárják a látogatók elé.

az emlékmúzeumot hetenként három alkalommal - szerda, péntek és vasárnap - 10-14 óra között tartják nyitva. /mti/

...

bb. 49. ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

t ms/hné/e zs bs

1969. január 23.

az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága csütörtökön dr. bencsik istván elnöklésével megtárgyalta az elmúlt évi munkáját és idei munkatervét. a vitában felszólalt barta andrás, dr. baskay tóth bertalan, dr. belák sándor, bojtor miklós, farkas páll, kovács istván, lakatos andrás, k. papp józsef, tóth balázs és dr. zsigmond lászló.

az elfogadott munkaterv szerint a bizottság az idén előreláthatólag hat ülést tart. a múlt évi költségvetés végrehajtásán és a jövő évi költségvetés előkészítésén kívül több más fontos kérdést is megtárgyal, például a termelészövetkezeti tagság szociális és kulturális helyzetét, valamint a tsz-tagok folyamatos foglalkoztatását. napirendre tűzi a mezőgazdasági tényezőknél a mezőgazdasági termelésre gyakorolt hatását, továbbá azt, milyen szerepet töltsön be, hogyan érvényesül a tudomány a mezőgazdasági termelésben.

egyes témákban több megyei képviselői csoport véleményét kéri ki, mások tanulmányozására pedig a bizottságokat küldenek ki. /mti/

...

15.55/e

- 34 -

16⁰⁰ W
18³⁰ Dny

bb 50. költségvetési és fejlesztési tervek a csongrád megyei tanács ülésén

vid/kz-ju ká bs

1969. január 23.

csütörtökön szegedi székházában ülést tartott csongrád megye tanácsa. 1969 és 1970 költségvetési-, valamint fejlesztési terveit vitatta meg. a két évben kerekén egymillió százhatvanegy millió forintot költenek a különféle intézmények fenntartására és más célokra. a fejlesztési alap ugyancsak jelentős, meghaladja a négyszázhuszonnégy millió forintot. a rendelkezésre álló pénzeszegekből csaknem ötven milliót költenek a víz és a csatornahálózat bővítésére, újabb lakóházak építésére. a megye városaiiban az eredetileg tervezett nyolcszáz lakás helyett előreláthatólag kilencszáznegyvennyolc készül el a harmadik ötéves tervben. 1969-ben tizennégy millió forintot, 1970-ben pedig tizenhét millió forintot költenek az állami lakóházak felújítására. hódmezővásárhelyen szentesen, makón, és csongrádon, sokéves munka után 1970-ig kiépül az emeletes házakból álló új lakónegyedek víz- és csatornahálózata. 1970-ben megkezdik a negyedik ötéves terv lakásépítkezéseire szükséges közművek építését is. az elkövetkező két évben hódmezővásárhely és szentes szennyvíztisztítási gondjain is enyhítenek.

a lakosság jobb egészségügyi ellátása érdekében makón valószínűleg 1970-ben befejezik az új rendelőintézet építését. hasonló épül rövidesen szentes és a szegedi járás dolgozói számára, az utóbbi új intézmény építési költségeihez az olajipar hatmillió forinttal járul hozzá. a terv számol az ovodák, a napközi otthonok bővítésével, a szakorvosi óraszámok növekedéséből adódó költségekkel. a megyei sütőipari vállalat üzemének korszerűsítéséhez csaknem kilenc millió forinttal járulnak hozzá.

az elkövetkező két évben a tanácsai vállalatok rekonstrukciója lehetővé teszi, hogy termelési értéküket a jelenlegi 157 millió forintról, 286 millió forintra emeljék. a műanyag alapanyagot gyártó hódmezővásárhelyi fufurool gyár teljes kiépítésére harmincmillió forint bankhitelt is felvesznek. az összeg visszafizetéséért a megyei tanács vállalt kezességet. makó iparosításának meggyorsítására ugyan csak jelentős összeget bocsátanak a város rendelkezésére.

/ folyt. köv. /

15.50/ju

-35-

15⁵⁵ W
18³⁰ Dny

bb 50. / költségvetési és ... 1. folyt./-ju

az 1969 évi költségvetés egyébként mintegy negyven millió forinttal haladja meg az előző évit. a költségvetés bevételeinek egyharmadát az idén a tanácsi vállalatok különféle adóbefizetései biztosítják. /mti/

..-

bb 51. jubileumi emlékülés miskolcon

vid/fm-ju ká bs

1969. január 23.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület fennállásának 20. évfordulója alkalmából a borsodi iparvidék energia-ellátási helyzetéről tartottak előadásokat csütörtökön miskolcon, a technika házában.

a jubileumi rendezvényen az egyesület négy borsodi csoportjának több mint száz szakembere vett részt. gábor béla főmérnök a diósgyőri lenin kohászati művek energia-ellátásának fejlődéséről tartott beszámolót. elmondotta többek között, hogy tíz éve az országban elsőként tértek át a földgáztüzelésre, s még az idén teljesen felhagynak a szénttüzeléssel, megszüntetik a generátorüzemeket. korszerűsítik a gyár erőművét, ahol ugyan csak áttérnek a földgáztüzelésre. a kohászat évente csaknem egy milliárd forintot költ energia-vásárlásra. ezért nagyjelentőségű a takarékoság, a kemencék jobb kihasználása.

járosi márton, a borsodi hőerőmű vállalat képviselőjeként arról számolt be, hogy a csúcsterhelések kielégítése után megmaradó szabad kapacitással elsősorban a kazincbarcikai vegyipari üzemek és a város hőigényeit elégítik ki. /mti/

..-

15.55/ju

-36-

KSE
HSD

bb. 52. kiállítás vietnamról

vid/fm/e ká bs

1969. január 23.

a dunai vasmű kokszevegészeti gyáranak tanácstermében a szénszáritó üzem „ho si minh,, -brigádja kiállítást rendezett a vietnami nép életéről és harcairól. a kiállításon látható a ho si minh elnök által küldött emlékalbum, továbbá az a tiz emlékgyűrű, amelyet a hétszeres szocialista brigád kapott vietnamból. /mti/

..-

bb. 53. tizenkilenc nemzetközi vásáron, kiállításon vesz részt az idén a szim esztergomi marógépgyára

vid/kz/e ká bs

1969. január 23.

csütörtökön elküldték az első külföldi kiállításra szánt gépet a szim esztergomi marógépgyárból. a gyár egyik legkésőbbi terméke, az msu egyetemes szerszámmarógép legújabb változata, az ms 320 „utazott,, lipcsébe. a kiváló minőségű, strigon védjegyű gyártmányairól a világ minden táján ismert üzem az idén a tavalyinál is több nemzetközi vásáron, illetve kiállításon vesz részt. tizenkilenc helyen mutatják be gépeiket. első ízben küldenek gyártmányaikból limába, münchenbe és sydneybe. /mti/

..-

bb. 54. több mint 100 millió forintos árukészlet a komárom megyei zárszámadásokra

vid/kz/e ká bs

1969. január 23.

komárom megyében az általános fogyasztási és értékesítési szövetkezetek boltjai több mint 100 millió forint értékű árucikkkel készültek fel a zárszámadásokra. az üzletek zöme széleskörű közvéleménykutatás alapján töltötte fel raktárait, hogy mindenki megtalálja azt, amit vásárolni akar. a vásárlásték bővítésére más megyében működő nagykereskedelmi vállalatoktól, közvetlenül az üzemeiktől és a kisipari szövetkezetektől sok terméket szereztek be. az üzletek sok figyelemmel kedveskednek vevőiknek. környékén például a nagyértékű iparcikkek mellé 20-100 forintos vásárlási utalványt adnak ajándékba. a háztartási gépeket és az elektroakusztikai berendezéseket a vevő lakásán, működés közben adják át. amennyiben hibás a készülék, azonnal kicserélik a szállító kocsin lévő tartalék géppel. /mti/

..-
- 37 -

16.10/e

16.10/e
HSD

bb 55. „gyapjas vagonok,, Libiába - bárányexport szabólcsból
vid/kz-ju ká bs 1969. január 23.

megkezdtek a kisbárányok exportálását a szabólcs-szatmár
megyei mezőgazdasági üzemek. a vidékről az elmúlt évben is több
mint 60 ezer juhot szállítottak többségében a nyugati országok-
ba. a megrendelők messzemenően elégedettek voltak. ennek köszönhető,
hogy a már megkötött szerződésekből és az érdeklődésből
ítélve a megye gazdasági az idén megkötéshez bárányexport-
jukat. a szállítással a nyírségi gyapjuforgalmi vállalatot bízták
meg, az első „gyapjas vagonokat,, utnak is indították. az első
szállítmányt - 15 vagon pecsenye bárányt - Libiába irányították.
a következő küldemény rendeltetési helye Görögország lesz. /mti/
--

bb 56. pályázati felhívás a pedagógusokhoz
k ol/gk-ju zs bs 1969. január 23.

a művelődésügyi minisztérium, az iskolatelevízió és a so-
mogy megyei tanács vb. pályázatot hirdet az iskolatelevízióban
felhasználható forgatókönyvek, valamint az itv munkájával, fejleszté-
tésének lehetőségeivel foglalkozó szakdolgozatok megírására. a
jellegű pályaművek 1969. május 1-ig kell az itv-hez beküldeni. az
eredményt a pedagógusnapon hozzák nyilvánosságra. a részletekről
felvilágosítást ad az itv, a művelődésügyi minisztérium és a so-
mogy megyei tanács. /mti/
--

bb 57. az egyesült arab köztársaságba utazott
i tf/gk-ju zs bs 1969. január 23.

biró Livia, a budapesti Corvina könyvkiadó igazgatója, hogy tárgyal-
jon az egyiptomi múzeum még publikálatlan műkincseiről készitendő
közös kiadványról. /mti/
--

16.10/ju -38-

16.15
18.15
18.15

bb 59. sajtótájékoztató a számítógépek gépipari alkalmazásáról rendezett konferencia eredményeiről

t tz/gk szb ie 1969- január 23.

a műszaki tudományos tanácskozások történetében mindeddig
példa nélkül álló sajtótájékoztató volt csütörtökön a budapesti
technika házában. egy hazai tanácskozással kapcsolatban
ugyanis nemcsak előzetesen, a célokról kapott tájékoztatást a
sajtó, hanem a tanácskozás befejezése után a rendezőség a kon-
ferencia eredményeit is ismertette az újságírókkal. a kezdemé-
nyezés a számítógépek gépipari alkalmazásának lehetőségeiről
mult héten miskolcon tartott három napos tanácskozás rendezője.

amint a sajtótájékoztatón elmondták, a konferencián a gép-
ipar vezető beosztású dolgozóinak részéről sokkal erőteljesebb ér-
deklődést tapasztaltak a számítógép-technika alkalmazásának ér-
deklődést tapasztaltak a számítógép-technika alkalmazásának
problémái iránt, mint ahogyan képzelték. a megnyitó plenáris
ülésein például félvezetőkkel többen voltak jelen, a konferenciára
120 vállalat és intézmény küldte el képviselőit.

a konferencián a kohó- és gépipari minisztérium illetékes
vezetőinek egyetértésével elhatározták, hogy a gépipari tudomá-
nyos egyesület a fővárosban és vidéken tanfolyamokat szervez,
egyelőre a számítógépek alkalmazásának alapvető kérdéseiről;
1970-ben már nemzetközi konferenciát rendeznek, amelyen mind
a baráti, mind a tőkés országok eredményeit és módszereit meg-
ismerhetik a hazai szakemberek, végül nyilvánosságba veszik a
gépipar területén kidolgozott algoritmusokat - gépi programo-
kat -, hogy ezek hasonló jellegű problémák megoldásánál az
összes gépipari vállalatok, intézmények számára hozzáférhetők
legyenek.

a konferencia ezenkívül javaslatot tett, hogy az egyes
gépipari vállalatoknál működő közepes teljesítményű számítógé-
peken kívül szerezzen az iparág egy központi lag elhelyezendő
nagy kapacitású számítógépet, amelyet minden gépipari vállalat
igénybe vehetne e téren felmerülő legbonyolultabb kérdéseinek
megoldására. /mti/
--

-39-

16.15/ju

16.15
18.15
18.15

bb 58. a honvédelmi nevelés tapasztalatairól tárgyalt a pedagógiai társaság gimnáziumi szakosztálya

t vt/gk-ju zs bs

1969. január 23.

a pedagógiai társaság gimnáziumi szakosztálya csütörtökön dr. szávai nándor elnökletével ülést tartott a pedagógusok szakszervezetének székházában. az ülésen, a honvédelmi ismeretek oktatásának bevezetésével kapcsolatos első debreceni, illetve hajdu-bihar megyei tapasztalatokról tárgyaltak. egyebek közt megállapították, hogy az eddigi tapasztalatok szerint a honvédelmi ismeretek oktatásával összefüggő elméleti és gyakorlati munkához egyaránt értékes segítséget kapnak az iskolák tantestületei a magyar honvédelmi szövetségtől és a fegyveres testületektől. rámutattak: hasznos, hogy a honvédelmi ismeretek oktatása során a fiatalok már az iskolában olyan ismeretanyag birtokába jutnak, amelyek katonai szolgálatauk idején jól kamatoztathatnak. /mti/

--

bb 61. debreceni pulyka hong-kongba

vid-ju kz ju ká bs

1969. január 23.

befejeződött a pulyka szezon a baromfiipari országos vállalat debreceni üzemében. hajdu-bihar, szabócs-szatmár és borsod megyéből összesen 140 vagon pulykát vásároltak fel az idényben. a legnagyobb exportot a szovjetunióval, csehszlovákiával, az ndk-val és az nszk-val bonyolították le. kisebb tételeket szállítottak olaszországba, svájcba, libanonba és hong-kongba. /mti/

--

bb 62. soronkívüli kitüntetés a kiváló munkáért

vid/kz-ju ká bs

1969. január 23.

soron kívül „kiváló dolgozó”, kitüntetést és kétezer forint jutalmat adományozott az ózdi kohászati üzemek vezérigazgatója benedek jános gyári dolgozónak.

/folyt. köv./

16.20/ju

-40-

16.20/ju
16.20/ju

bb 62. /soronkívüli kitüntetés... 1. folyt./-ju

a fiatal ács munkás - aki egyébként kisz titkár és munkásőr - a közelmúltban megrepedt 2-es számú kohó léghevítőkéményének robbantásánál tanúsított kiemelkedő és bátor magatartásával érdemelte ki a kitüntetést. önként vállalta, hogy a megrepedt kémény közvetlen közelében lévő második kéményre felviszi azt a kötélrendszert, amellyel a hibás kéményrész lerobbantásához szükséges töltetet emelték a magasba. /mti/

--

bb 63. hetedszer a börtönben

vid/fm-ju ká bs

1969. január 23.

a nyiregyházi megyei bíróság lopásért - jogerősen 3 évi és 6 hónapi szabadságvesztésre ítélte orgován józsef nyiregyházi segéd munkást. orgován józsef már ismert „vendége”, a bíróságnak az utóbbi tíz évben hatszor büntették meg. utolsó büntetése után csupán fél évig volt szabadon, s ez idő alatt egy betörést és több kerékpárlopást követett el. a nyiregyházi közgazdasági technikum pénzügyi tagozatának egyik irodáját törte fel, ahonnan körülbelül ötezer forint készpénzt és hasonló értékű otp-betétkönyvet vitt el. a helyszínen elvesztett ingomb vezetett a nyomára. /mti/

--

bb 67. ismét fehérbe öltözött a bükk

vid-kz/tné-ju ká bs

1969. január 23.

a csütörtökön beköszöntött hideg és a hóesés megszüntette a napok óta tartó „januári tavaszt”, a bükk hegységben. a kora délutáni órákban még mintegy öt centiméter vastag összefüggő hótakaró borította az erdőségeket. a korábbi lehülés hatására szétkóborolt nemesvadak újra csapatokba verődtek kurtabérc és rejtetek környékén, valamint a vadetetek körül lévő szálerdőkben. /mti/

--

16.40/ju

-41-

16.40/ju

bb 60. csaknem 2.5 milliárd forinttal gazdálkodik 1969-1970-ben a borsod megyei tanács

vid kz-lm ká

1969. január 23.

csütörtökön a borsod megyei tanács megvitatta a tanács-
tagi beszámolókon elhangzott javaslatok és az állandó bizottsá-
gok vizsgálatai a lapján összeállított 1969-1970 évi pénzügyi
és fejlesztési tervét. a megye a harmadik ötéves terv hátrale-
vő két esztendejében csaknem 2.5 milliárd forinttal gazdálkodik.
ebből csaknem 900 millió forint szolgál fejlesztési célokat. a
legnagyobb összeget a következőkben is a lakásépítésre fordít-
ják. az idén 805, jövőre pedig 917 lakás elkészültével számol-
nak. 1970-ben újabb 1098 lakás építését kezdik meg Kazincbarci-
kán, Ózdon, Tiszaszederkényben és a városiasodó járási szék-
helyeken.

nagy összeget - kerekén 100 millió forintot - költenek
a rossz állapotban levő borsodi utak javítására. csaknem 70
millió forint jut a csatornázásra, a házigyári panelokból épülő
új városrészek elközművesítésére.

jelentős - évi 10 millió forintos összeggel - támogat-
ják a vízműtársulások létrejöttét. a délborsodi regionális víz-
mű építésével a harmadik ötéves terv hátralevő két esztendejé-
ben 26 községben mintegy 60 ezer embert juttatnak jó ivóvízhez.

a megye egészségügyi helyzetének javítására még az idén
átadják rendeltetésének a 450 ágyas kazincbarcikai új kórházat
és megkezdik a szikszói kórház rekonstrukcióját. a falusi nép-
egészségügyet szolgálja a mezőkövesdi és szerencsi új, korszerű
rendelőintézet, továbbá csaknem két tucat új falusi orvosi ren-
delő megépítése.

több mint 50 millió forint jut két év alatt művelődési
intézményekre. hozzákezdnek Miskolcon a megyei könyvtár kiala-
kításához, Tiszaszederkényben, Mezőcsáton és Kazincbarcikán új
középiskolák, Ózdon pedig politechnikai műhelyek épülnek. az
óvodai helyek száma 650-el, a bölcsődéké pedig több mint százzal
gyarapodik.

a tanácsülés széleskörű vita után az előterjesztést el-
fogadta. /mti/

--

16.40/lm

- 42 -

16.40/lm
1900 Dm

bb 64. szolidaritás a saigoni munkásokkal

j szb zs

1969. január 23.

Budapest szervezett dolgozói mélyszégyen felháborodással
szerezték tudomást a dél-vietnami hatóságok újabb terrorak-
ciójáról, amelyet a békéért, a demokratikus jogokért tüntet-
ő saigoni dolgozók ellen hajtottak végre.

a szakszervezetek budapesti tanácsa - a főváros szer-
vezett dolgozói nevében - táviratban fejezte ki szolidaritá-
sát saigoni munkástevéreinek, követelve a letartóztatott
szakszervezeti vezetők azonnali szabadon bocsátását. /mti/

--

bb 65. lopásért egy évi és hat hónapi szabadságvesztés

vid-fm szb ká

1969. január 23.

Mikula Istvánné 28 éves - ideiglenesen - miskolci lakos,
az egyik budapesti vállalat kinevezett részlegének segédmun-
kása rendszeresen felkereste a miskolci boltokat, ahol vagy
vásárolt valamit, vagy csak szinlelte a vásárlást, de soha-
sem tért haza üres kézzel lakására. huszonöt esetben tulajdoni-
tolt el pulton felejtett, vagy őrizetlen pénztárcát, különfé-
le értékeket, árukat s így összesen több mint 14 ezer forint-
hoz jutott. leleplezése után csaknem tizenháromezer forintot
megtérített a károsultaknak.

a miskolci járásbíró Mikula Istvánnét többrendbeli
lopoásért halmozati büntetésként egy évi és hat hónapi szabad-
ságvesztésre ítélte s két évre eltiltotta a közügyek gyakor-
lásától. /mti/

--

bb 66. bevezetik a „tasakos” módszert, szakgondozással
is foglalkoznak a körzeti orvosok szabócsoban

vid-fm szb ká

1969. január 23.

a mátészalkai járás egészségügyi helyzetéről tárgyaltak
csütörtökön a járási tanács vb. illetékes elnökhelyettesei,
főorvosai, valamint a megyei egészségügyi szervek, intézmé-
nyek vezetői. megállapították, hogy a tanácsok fejlesztési
alapjukból egy év alatt csaknem egymillió forintot költöt-
tek az alapellátás javítására. /folyt.köv./

-43-

17.20/szb

17.20/szb
1900 Dm

bb 66. /bevezetik a ... 1. folyt./-szb

több községben építettek vagy vásároltak orvosi lakást, rendelőt, egészségházat. valamennyi körzetben működik orvos. a kapcsolott, kiemelt körzetekben, - ahol az átlagosnál nagyobb a lélekszám, több a tanyai település, - felemelték az orvosok fizetését.

a tanácskozáson közölték, hogy az idén a megye egész területén tovább javítják a gyógyító munkát. a rendelő intézetek zsfolyosságának csökkentése érdekében a körzeti orvosokat fokozatosan bekapcsolják a gyomor- és bélfekélyben, a sziv és érrendszeri betegségekben szenvedők gondozásába. megkezdtek a megyében a „tasakos módszer”, bevezetését. százezer „tasakot”, máris eljuttattak a körzeti orvosoknak. egyelőre a családok, később pedig minden lakos egészségügyi vizsgálati anyagát gyűjtik össze a névre szóló „tasakokban”,.

az idén tovább bővül az egészségügyi hálózat is: megkezdik a tiszalöki és a nyirbátori rendelő intézet építését, valamint a mátészalkai kórház bővítését. /mti/

bb 68. több mint hétszázhatvankét millió forint békés megye 1969 évi költségvetése

vid-kz/tné szb ká

1969. január 23.

több mint 762 millió forint békés megye 1969. évi költségvetése - jelentették be a megyei tanács csütörtöki ülésén - csabán megtartott ülésén, amelyen részt vett vályi péter pénzügyminiszter és frank ferenc, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára is. egészségügyi és szociális célokra az említett összegből a tanács 79.3 millió forintot szavazott meg. a kulturális ágazat több mint 40 millió forintot kapott. ebből többek között 31 általános- és középiskolai tanterem, illetve tanműhely épül. az óvodai és a bölcsődei helyek száma a jelenleginél 220-szal lesz több az év végén. utak, hidak karbantartására 38 millió forintot, a sütőipar fejlesztésére pedig 15 millió forintot szavazott meg a tanács. a harmadik ötéves terv állami lakásépítési tervét békés megye már teljesítette. az idén állami költségen felépülő 96 lakás tehát már ez eredeti terv megtervezése lesz.

a költségvetés vitájában a tanácstagok állást foglaltak amellett, hogy az egészségügyi hálózat fejlesztésére, oktatási és kulturális célokra, az ivóvízellátás javítására, tovább a szennyvíz- és belvíz-problémák megoldására a költségvetésben előirányoztnál is nagyobb erőfeszítéseket kell tenni. /mti/

17.25/szb

17.25/szb
19.10.20

-44-

bb 69. mit kap 1969-ben tatabánya?

vid-kz/tné szb ká

1969. január 23.

az 1969 évi fejlesztési tervet vitatta meg csütörtöki ülésén a tatabányai városi tanács végrehajtó bizottsága. az idén - mint a tanácsülésen rámutattak - csaknem 100 millió forintot költenek a bányászváros fejlesztésére. folytatódik a lakosság átáramlása a régi, korszerűtlen bányásznegyedekből az új lakóközrtekbe, ahol több mint 1150 új lakást adnak majd az év végéig. a korszerű lakónegyedek kialakításához számottevő támogatást ad a tatabányai szénbányák igazgatósága is. a lakások és az egyéb új létesítmények zömét ebben az évben is a geresce hegység lábánál épülő új városnegyedben építik fel. rövidesen 16 tantermes iskolát, 120 személyes bölcsődét és új óvodát építenek, illetve adnak át ebben a negyedben. ugyanott ezer adagos új étterem is nyílik. reprezentatív székházat kap a köjjál, új pavilonnal bővül a megyei kórház. több mint 34 millió forintos költséggel távfűtéseket építenek az ó- és újváros között. az év végén már ezen a vezetéken kapja a távfűtést az újváros lakossága. javítják a kommunális ellátást a város másik nagy kiterjedésű bányásznegyedében, a kertvárosban is. a szénbányák ott 155 lakást építtet, ezenkívül bölcsőde, üzletek, új utak, csatornák és energiavezetékek építését finanszírozza. folytatják a város regionális vízművének építését. utak felújítására a tanács a szénbányákkal együttesen 18 millió forintot költ. /mti/

bb 70. komocsin zoltán látogatása a csepel autógyárban

vid gö szb ká

1969 január 23-

komocsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtöki látogatott. utjára elkísérte cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára. a vendégeket fröschl gusztáv, a gyár vezérigazgatója, ferenczi imre a pártbizottság agit. prop. titkára és turjanszky mihály, a szakszervezeti bizottság titkára fogadta. a z autógyár művelődési házában rendezett munkásgyűlésen komocsin zoltán tájékoztatást adott az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. /mti/

-.-

-45-

17.25/ju

17.25/ju
20.10.20

bb 71. fokozzák az exportra termelők érdekeltségét - felmérés az ipar és külkereskedelmi szerződéses kapcsolatainak tapasztalatairól

1 sz-ju 1e bs

1969. január 23.

a gazdasági bizottság egy korábbi határozatában utasította a külkereskedelmi minisztert és a pénzügyminisztert, hogy a tőkés export növelése érdekében vizsgálják felül a külkereskedelmi vállalatok szerződéskötési és érdekeltségi rendszerét s a tapasztalatok alapján tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

a gazdasági bizottság határozatának végrehajtása érdekében a külkereskedelmi minisztérium széleskörű felmérést kezdett. a felmérésben a külkereskedelmi minisztérium, a pénzügyminisztérium, a magyar nemzeti bank, az országos anyag- és árhivatal képviselőiből álló komplex brigádok vettek részt. az információ-gyűjtés és 10 külkereskedelmi vállalatra és azok legnagyobb partnereitől közül 45 termelő vállalatra terjedt ki.

a vizsgálat során megállapították, hogy a külkereskedelmi és termelő vállalatok együttműködésének szabályozására eddig kialakított szerződéses formák - a gyakorlatban beváltak. alapjai a jó együttműködésnek. a legelterjedtebb szerződéses forma a bizományi megállapodás, ennek alapján bonyolódott 1968-ban az export 39 és az import csaknem 70 százaléka. a bizományi szerződéses formán belül is több változat található: míg az importnál a felek általában az ugynevezett egyszerű és sima bizományban állampodnak meg, s a külkereskedelmi vállalat a vételár meghatározott százalékaiban bizományi díjat kap, az exportnál a bizományi díjon felül általában a limitáron felüli eladásból származó nyereség felosztását is kikötik. a külkereskedelmi és termelő, illetve felhasználó vállalatok szorosabb érdekközösségét és együttműködését biztosítják a különböző társasági szerződések. 1968-ban az export 35 százaléka, az import 11 százaléka bonyolódott társasági szerződések alapján.

az első év tapasztalatai bebizonyították, hogy a szerződéskötési rendszer jogszabályai megfelelők és nincs szükség módosításokra. várható azonban, hogy a jogszabályok adta lehetőségeknek megfelelően bővülnek a társasági kapcsolatok, míg a bizományi rendszer valamelyest szűkül majd.

/ folyt. köv. /

-46-

18.28/lm

18.30/lm
20.10-Dm

bb 71. / fokozzák az ... 1. folyt. /-ju

bár a társasági szerződések fejlettebb formái a legjobb együttműködést biztosítják, lehetővé teszik a közös termelési és üzletpolitikát, közös kockázatvállalást, az eddigi szerződéses rendszer általában nem gyakorolt érzékelhető hatást a tőkés exportra. ezért szükségessé vált az ösztönzési rendszer továbbfejlesztése. 1969-ben a tőkés export fokozásának szolgálatába állítják a kamatkedelmi alapról támogatást kaphatnak az exportot növelő vállalatok. a gazdasági bizottság elvi határozata alapján a külkereskedelmi minisztérium kidolgozott egy új ösztönzési rendszert, az ugynevezett adóvisszatérítést. ha a vállalatok, hosszabb időszakra vállalnak többlet-exportot, dollárbevétele növeledt, olyan adóvisszatérítésben részesülhetnek, amelyet mind részesedési, mind fejlesztési alapjuk növelésére fordíthatnak. az exportnövekedés százalékától függően a vállalatok meximálishoz dolláronként 7,50 ft juttatásban részesülhetnek. ez az intézkedés elősegíti, hogy az export növelésében elsősorban a gazdaságosabban termelő üzemek leg gazdaságosabban értékesíthető termékeikkel vegyjenek részt.

a külkereskedelmi minisztérium vezető testülete a felmérésről készített beszámolóje lentést megvitatta és intézkedéseket készít elő az exportképesség fokozását célzó beruházások fokozottabb segítésére, s arra hogy a termelők szélesebb körének biztosítson devizahitelt. megvizsgálják a termelőknek azt a kívánságát is, hogy a külkereskedelmi olyan társ legyen, amely a közös üzletekbe - esetleg fejlesztési alapjának terhére - anyagi eszközöket investál és résztvenne közös vállalkozásokban. /mti/

--

bb 72. hatszáz millió forint többlet, létszámemelés nélkül

vid/kz/tné-ju ká bs

1969. január 23.

csütörtökön összeült a dunai vasmű igazgató tanácsa, hogy megvitassa a kohászati kombinát 1969. évi termelési és értékesítési tervét. a határozat szerint nagyarányú termelésnöveledéssel, az exportarány emelésével és a termékösszetétel javításával, a vasmű 1969-ben az előző évinél 600 millió forint értékűvel több, összesen 6 milliárd 450 millió forint értékű kohászati terméket állít elő. a nyereség a terv szerint 52 millió forinttal haladja majd meg az egymilliárd forintot. az igazgatótanács határozata szerint az 1969. évi feladatot létszámemelés nélkül, megfelelő belső átcsoportosításokkal kell végrehajtani. /mti/

--

18.40/ju

-47-

18.45/lm
20.10-Dm

bb 73. hét termelőszövetkezet, 600 ezer forint áramköltség megtakarítás

vid-kz/tné-lm ká

1969. január 23.

uj műhelyt nyitottak a komáromi állami gazdaságban. nehezen beszerezhető speciális kapcsoló és elosztó berendezéseket készítenek itt a termelőszövetkezetek részére a műhely kialakítása szoros összefüggésben van azzal, hogy a gazdaság tavaly elektromos szaktanácsadással bővítette már egyébként is szerteágazó szaktanácsadó tevékenységét. ujszerű szaktanácsadása már az első évben nagyon jó eredményeket hozott. a szolgáltatást igénybe vevő hét termelőszövetkezetnek kerekén 600 ezer forintot „keresett”, a gazdaság. szaktanácsaik eredményeképp ugyanis az előző évihez viszonyítva ennyivel csökkent az érintett termelőszövetkezetek villanyszámlája. a szerződött termelőszövetkezetek berendezéseit üzembiztonsági és életbiztonsági szempontból is felülvizsgálják a gazdaság szakemberei. a kitűnő eredmények láttán a szövetkezetek veszik igénybe a komáromi állami gazdaság szaktanácsadását./mti/

bb 74. felszálltak a növényvédő repülőgépek

vid kz-lm ká

1969. január 23.

a repülőgépes növényvédő állomás csongrád megyébe kihelyezett kilenc brigádja közül hat már megérkezett és munkához látott. a hódmezővásárhelyi, a gorzai és a pankotai állami gazdaságban, valamint a makói lenin és a székkutasi új élettsz-ben „vetették be”, a mezei flottát. jelenleg az őszi vetésű gabonákat erősítő műtrágyázás a feladatuk. főleg a korábbi reggeli szelcsendes időszakot használják ki. ilyenkor azért is kedvező a felszállás, mert a startoló helyek átfagyott talaja még nem enged fel.

az idén negyvenöt gazdasággal kötöttek szerződést százhetvenezer hold „légi művelésére”, egy gép öt mázsa hasznos teherrel emelkedik a levegőbe. egész évben dolgoznak: a műtrágyázás után különböző vegyszereket szórnak, illetve permeteznek a gabona, később a kukorica, majd a rizs és a hagymaföldekre. a gorzai állami gazdaságban most első ízben megoldották a rakodás gépesítését. szállítószalag továbbítja a műtrágyát a repülőgépbe és ezáltal felére csökken a várakozási, a rakodási idő./mti/

17.05/lm

- 48 -

17.05/2002-Dy

bb 75. gyors ütemben fejlődik szombathegy - ülést tartott a városi tanács végrehajtóbizottsága

vid fm-lm ká

1969. január 23.

a harmadik ötéves terv hátralevő két évére szóló költségvetési és fejlesztési tervet vitatta meg és hagyta jóvá csütörtöki ülésén a szombathegyi városi tanács végrehajtó bizottsága. a tanács ebben az évben több mint 110 millió forintos költségvetéssel gazdálkodik. ebből az összegből mintegy 44 millió forintot költenek kulturális célokra.

a fejlesztési tervek szerint tovább javul a város víz- és gázellátása. épül a gyöngyösfalui vízmű, rövidesen elkészül az új gázmű, folytatják a megyei kórház rekonstrukcióját, a megyei könyvtár építését, átadnak több korszerű ábc-áruházat és az otthon áruházat. az állami tulajdonban levő lakóépületek felújítására 28,5 millió forintot, a tanácsi kezelésben levő utak fenntartására 9.6 millió forintot költenek.

jelentős fejlesztést valósítanak meg a nem tanácsi szervezetek, intézmények is. a város iparának termelése az országos átlagot meghaladó ütemben fejlődik. a pamutipari vállalat negyven millió forintos költséggel új fonodát, a nyugatmagyarországi fűrészek új parketta-üzemet, a husipari vállalat sertésvágó csarnokot, az autójavító vállalat több mint tízmillió forintos beruházással új irodaházat létesít. negyven millió forintos költséggel megkezdik a tószálló építését, s átadják rendeltetésének a nyomda és a patyolat vállalat új üzemét is./mti/

bb 81. zsugorodott a dunai jégmező

ö sb/tné-lm ie

1969. január 23.

a dunán szeremle és baja között egy nap alatt 10 kilométer hosszú jégpáncélt bontottak fel az árvédelem jégtörő hajói. foktő térségében a folyó hullámai feszegették a jégmező felső szakaszát és szorosabbra zsufolták, tömörítették a jégtáblákat. így az előző napi 45-ről 33 kilométerre zsugorodott, s most már csak bajától gerjenig ér a jégpáncél. a jégtörő hajók sorait azonban ugyszólván naponta át kell rendezni, mert a jégpáncélból leválasztott és leusztatott jég újra meg újra megáll a folyó szűkületekben. így a bajánál összevont hat jégtörő hajóból kettőt csütörtökön már a magyar-jugoszláv határnál megakadt jég ostromára vetettek be.

/folyt.köv./

- 49 -

18.05/2002-Dy

bb 81. /zsugorodott... 1. folyt./-szb

ebből a határmenti 14 kilométeres jégmezőből kilenc kilométernyit már feldarabolt a jugoszláv szakaszon dolgozó négy magyar jégtörő hajó, de csütörtökön átadta ezt a munkát a bajáról megérkezett váltásnak, majd azonnal délnek fordult, hogy a bezdáni, apatini és däljai szük folyókanyarokban tartson rendet a zajló jégtáblák között, nehogy újra megálljon a jég. a rába alsó szakaszán dolgozó törpe jégtörő hajók mintegy 20 kilométer hosszúságban megtisztították a folyót a jégtől. ezért csütörtökön másodfokuról első fokúra mérsékelték az árvízvédelmi készültséget, s remélhető, hogy rövidesen, - egy-két napon belül - ezt is megszüntethetik. /mti/

--

bb 77. ciklon és anticiklon közt - különböző csapadékfajták a kárpát-medencében

i tz/j szb ie

1969 január 23.

a hét közepén az óceáni enyhébb levegő többé-kevésbé váratlanul kissé beljebb nyomakodott az európai szárazföldre és néhány száz kilométerrel visszaszorította kelet felé az igen hideg légtömegeket. tulajdonképpen mindössze annyi történt, hogy hazánk területe az elmúlt napokban egy keleti anticiklon hatása alatt állt, s annak hideg levegőjét kapta, de akkor sem volt messze tőlünk a nyugati ciklon. csupán aránylag kicsiny változás kellett a magasabb légköri rétegek elrendeződésében ahhoz, hogy a két meteorológiai rendszer közti arcvonal néhány száz kilométerrel keletebbre tolódjék és ezzel a kárpát-medence a nyugati ciklon hatása alá kerüljön. a hideg légtömegek azonban csütörtökön is ott tanyáztak az északi ural környékén, minusz 40-45 fokos hajnali fagyokat okozva. moszkvában reggel minusz 21, ukrajnában pedig még délben is csak minusz 10 fokot mértek.

ezzel szemben a két németországban, a cseh-medencében, Lengyelországban és a kárpát-medence nagy részén jelentékenyen csökkent az éjszakai lehülés és sokféle hullott csapadék. mégpedig - ez sem adódik túlságosan gyakran - hazánkban egyidejűleg hullott a csapadéknak csaknem minden fajtája: volt eső, havaseső, ónos eső, havazás, hódara és jégdara, nem is beszélve a ködszításlásról. mennyisége azonban így is előnyös maradt.

/folyt.köv./

- 50 -

1969.1.23.

rbb 77. /ciklon és... 1. folyt./-szb

a hőmérséklet csütörtökön reggel csak minusz 1-5 fokig süllyedt, de a déli órákban alig tért el az addigi értékektől. csupán sopronban és nagykanizsán mértek plusz 1 fokot, máshol mindenütt vagy a fagyponton vagy annál is alacsonyabban alakult ki a nappali maximum.

a váratlan enyhülés azonban csak átmeneti jellegű. a melegebb légtömegek, amelyek csütörtökön nálunk vendégeskedtek, tovább áramlottak és áramlanak északkelet felé, s utánuk ismét a mostaninál hűvösebb óceáni levegő veszi majd át az uralmat felettünk.

éppen ezért a most következő napokban - hétfőig - a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek eleinte 0, később minusz 4 fok körül, a legmagasabb nappali hőmérsékletek pedig előbb plusz 2, utóbb 0 fok körül lesznek. öt millimétert meghaladó csapadék az ország területének csupán 20 százalékán várható. /mti/

--

bb 78. a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek közös vállalkozása

vid-fm szb la

1969. január 23.

csütörtökön debrecenben 72 hajdu-bihar megyei termelőszövetkezet alapított önálló, közös vállalkozást. a vállalkozás - amelyben a megye mindhárom területi szövetségének tagszövetkezeti résztvevőinek, - a gazdaságok szellemi és anyagi erőinek összpontosításával fokozott segítséget kíván nyújtani az áruforgalmazáshoz és értékesítéshez.

az alakuló ülésen megválasztották a 10 tagú igazgatóságot, a közös vállalkozás legfőbb irányító szervét. tagjai kiváló termelőszövetkezeti vezetők, szakemberek. az igazgatóság elnökekévé bíró istvánt, a kabai vörös csillag termelőszövetkezet elnökét, a nyolc tagú ellenőrző bizottság elnökévé pedig rácz józsefet, a püspökladányi zöld mező tsz főkönyvelőjét választották meg. /mti/

--

- 51 -

1969.1.23.

bb 80. az állami egyházügyi hivatal elnökének sajtókonferenciája
t gj-di-tf- tm-lm la
1969. január 23.

dr. prantner józsef államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke csütörtökön sajtókonferenciát tartott a magyar sajtó házában. rámutatott, hogy államunk a szocializmus építését az ország javát szolgáló szilárd elvi politikát folytat, s ennek megfelelően alakítja egyházpolitikáját is. e politika eredményeként az állam és az egyházak között olyan kapcsolat alakult ki, amely megfelel szocializmust építő népünk és az egyházak érdekeinek is.

kormányunk a vatikánnal is normális kapcsolatokra törekszik. vatikáni körökben is kezdik felismerni a történelmi realitásokat, azt, hogy a szocialista világrendszer léte történelmi tény, amellyel számolni kell. mindez lehetővé tette, hogy 1964-ben részleges megállapodást kössön Magyarország és a vatikán. az azóta eltelt időszak tapasztalatai szerint ez a megállapodás kölcsönösen hasznos volt. a magyar püspöki kar rendszeres kapcsolatot tart fenn az apostoli szentszéssel, több magyar püspök részt vesz a vatikán és a zsinati bizottságok munkájában, valamint a különböző fontos egyházi megnyitásokban. közvéleményünk - a hívők és nem hívők - helyesnek tartja, hogy ilyen megegyezés született a magyar népköztársaság és a vatikán között. ez egyben azt is mutatja, hogy szocialista ország és a vatikán között is lehetséges megállapodás. bizonyos elvi ellentétek nem jelentenek akadályt abban, hogy megfelelő kérdésekben egyetértés alakuljon ki.

dr. prantner józsef beszélt arról is, hogy a z utóbbi időben rómban és budapestben több ízben került sor tárgyalásra a magyar népköztársaság és a vatikán között a két felet érintő és érdeklő kérdésekről. ennek kiindulópontja az 1964-es megállapodásban is lezögeztetett el, hogy mindkét fél vállalja: a jövőben is fenntartja az érintkezést, készséget mutat, hogy valamilyen megoldást találjon a még megoldatlan kérdésekre is.

az államtitkár elmondta, hogy a tárgyalásokon több ízben esett szó a magyar népköztársaság és a vatikán állandó jellegű - esetleg diplomáciai - kapcsolatainak megteremtéséről is. hangsúlyozta: a mi felfogásunk szerint elvileg nem kizárt az ilyen jellegű kapcsolat, de megteremtése nem olyan közeli, hogy konkrét formában is szó eshetnék róla.

/folyt.köv./

-52-

1820/12

bb 80. /az állami ... 1. folyt./-lm

ezután kitért arra, hogy a papi békemozgalom nagy érdeket szerzett Magyarországon az egyház és az állam viszonyának kedvező fejlődésében. e mozgalom résztvevői felismerték, hogy szocialista államunkban is élhetnek úgy egyházukhoz és hazájukhoz is hűek legyenek. nem a gyűlölet és a hidegháború, hanem a megértés, a békés egymás mellett élés irányába hat a fejlődés.

dr. prantner józsef részletesen foglalkozott az egyház és az állam viszonyát szabályozó megállapodásokkal, méltatta jelentőségüket, s rámutatott: a múlt év végén valamennyi egyház vezető testülete és kormánytényező is úgy értékelte az állam és az egyház közötti megállapodásokat, hogy kiállták az idő próbáját, népünk érdekét szolgálták és az egyháznak is javára váltak. emlékeztetett arra, hogy a kormány az egyházak kérésére elhatározta: a tavalyinak megfelelő mértékben továbbra is államszégélyben részesíti az egyházakat. ez nem csupán pénzügyi intézkedés, hanem az állam és az egyház viszonyának, az egyházak és a hívők iránt érzett bizalomnak is kifejezője.

dr. prantner józsef hangsúlyozta, hogy államunk teljes lelkiismereti szabadságot biztosít: jogában van minden állampolgárnak bármilyen választott vallást követni, ugyszintén joga, hogy ne tartozzék egyik felekezethez se. az állam türelmet tanúsít a vallásos világnézetekkel szemben, az ilyen nézetek intézményes terjesztéséhez is biztosít lehetőséget. mindamellett a szocialista állam világnézeti kérdésekben nem közömbös, fokozottan támogatja a tudományos materialista világnézet terjesztését.

a vatikánnal folytatott tárgyalásokon - közölte végeztül az állami egyházügyi hivatal elnöke - szó esett Mindszenti József személyéről is. problémájának megoldására készséget tanúsítottunk mindenki, aki járatos hazánk ügyeiben, tudatában van annak a ténynek, hogy Mindszenti önmagát zárta ki a magyar életből. törvénytelen cselekedeteket követett el, nem törődve sem népe, sem egyháza érdekelvel. a magyar egyház nélkül is megtalálta a modus vivendit a népi államban, a szocialista államrendben. az ő személyét pedig messze túlhaladta a történelem. ennek ellenére hajlandók vagyunk személyes ügyének bármiféle olyan rendezésére, amely megfelel a realitásoknak, a felek érdekeinek.

mti/

- 53 -

1820/12

bb 79. megjavítják az utat a fertő tó mentén - tanulmányterv a fertő menti körut kiépítéséről

vid fm-lm la

1969. január 23.

csütörtökön sopronban a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint az érdekelt megyei és járási szervek képviselői megvitatták azt a tanulmánytervet, amelyet az utügyi kutató intézet készített a nyugat-dunántuli üdülő területének regionális rendezésére hozott kormány határozat alapján.

a tanulmányterv a fertő tó magyar szakaszán körut építését irányozza elő, amely csatlakozik majd a fertő tó mentén a szomszédos ausztria területén már kiépült úthálózatához. a körut építésénél tekintetbe veszik majd a fertő mentén már meglévő, az üdülés és az idegenforgalom céljait szolgáló létesítményeket, azok látogatottságát: a fertőrákosi kőfejtőt, a fertő tó vízi telepet, a fertői kastélyt, turista- és üdülő-szállókat.

a fertő menti körut megvalósítása egy része a nyugat-dunántuli üdülőtelep kialakításának, - de ez nem a közvetlen jövő feladata. a fertő-tó mentén húzódó út azonban olyan rossz állapotban van, hogy egy része már most alkalmatlan a növekvő idegenforgalom, vagy akár a helyi forgalom lebonyolítására. a kpm győri közuti igazgatósága ezért még az idén mintegy három millió forintos költséggel különféle javítási munkálatokat végeztet ezen az útvonalon. /mti/

bb 82. embargó 19 h-ig!

kinevezés

gg-lm zs

1969. január 23.

a kormány huszár istvánt, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettesét a hivatal elnökévé kinevezte.

a népköztársaság elnöki tanácsa - a minisztertanács javaslatára - huszár istvánt, a központi statisztikai hivatal elnökét államtitkárrá nevezte ki. /mti/

- 54 -

1969. 1. 23.

bb 83. nyolc évi szabadságvesztés embargó esérért

vid -lm fm

1969. január 23.

emberölés vádjával került bíróság elé székeley józsef 25 éves dunakömlődi lakos. székeley és felesége juhnyírást vállalt az ország különböző részein és kilenc hónapos gyermeküket a férj testvérének anyósára bekker jánosnéra bízta. a gyermek azonban megbetegedett, s mivel későn vitték orvoshoz, meghalt. gyermeke haláláért székeley bekkernét vádolta, s amiért az képes volt az előzetesen kikötött 600 forintos gyermekgondozási díjat követelni tőle, elhatározta, hogy megbosszulja. itt az állapotban felkereste bekker jánosné és két tördőfészel megölte.

a tolna megyei bíróság székeley józsefet nyolc évi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet nem jogerős. /mti/

bb 84. zárszámadó közgyűlés a detki szabadság termelőszövetkezetben

vid fm-tr-lm la

1969. január 23.

nyolc évvel ezelőtt egyik leggazdagabb közös gazdaság, a detki szabadság tsz csütörtökön tartotta zárszámadó közgyűlését. szabad imre tsz-elnök, országgyűlési képviselő beszámolójában elmondta, hogy a rendkívül aszályos időjárás ellenére teljesítették éves termelési tervüket. a tsz vagyona 31 millió forintra növekedett és 1968-ban 22 millió forint értékű termeltek. búzából a tervezett 12.5 mázsa helyett 16 mázsa, árpából a tervezett 13 mázsa helyett 20 mázsa holdankénti termésátlagot értek el. szőlőtáblájuk 65 mázsa termést adott holdanként. egy munkaegység értéke 75 forint, és a rendszeresen dolgozó tagok havi átlagjövedelme meghaladja a 2 500 forintot. a traktorosok 38 000, a kocsisok 31 000 forintot kaptak az elmúlt évben. a detki közös gazdaság 4 millió forintot helyezett tartalékba és jelentős összeget fordított szociális és kulturális célokra. 18 lakást épített a rászoruló tagoknak - kedvezményes részletértéssel ellenében. /mti/

- 55 -

1969. 1. 23.

bb 85. sajtótájékoztató a laegerszeg fejlődéséről

vid - lm fm

1969. január 23.

a laegerszegi városi tanács végrehajtó bizottságának vezetői csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak. kustos lajos, a tanács vb. elnöke ismertette a laegerszeg tavalyi fejlesztési eredményeit, majd az ideai városfejlesztési tervekről adott tájékoztatást. elmondta, hogy a megyeszékhely lakosainak száma - a természetes szaporodás, valamint a beköltözés nyomán - 1969. január elsejére meghaladta a harmincötezet. 1968-ban 627 lakás készült el a városban, a családok fele már földgázt használ háztartásában és 50 százalékkal növelték a víztermelő kapacitást.

több üzem építése és fejlesztése is folyamatban van a város területén, ez azonban nem oldja meg a város munkaerő-elhelyezési problémáit. jelentős segítség lesz a már épülő kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat a laegerszegi telephelyének megépítése, amelynek első szakasza mintegy százharminc millió forintba kerül. az üzem 400-480 személyt, háromnegyed részben nőket foglalkoztat majd. üzembe helyezése azonban csak 1970. harmadik negyedében várható.

az ideai városfejlesztési tervekről szólva a tanácselnök elmondta; 67 millió forintot költenek a befejezetlen beruházásokra, elkészül a piaci vásárcsarnok, a sportrendezvények tartására is alkalmas tisztasági fürdő, bővítik a víz- és földgázhálózatot, további tíz kilométernyi járdát építenek és elkészül a megyei kórház új főépülete. /mti/

bb 86. időjárásjelentés

tr - lm la

1969. január 23.

a meteorológiai intézet jelenté január 23-án, csütörtökön este:

megélnkülszél

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, szórványosan futó esőkkel, havazásokkal. megélnkülszél, helyenként megerősödő északnyugati, északi szél. a hőmérséklet kissé emelkedik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0 plusz 5 fok között. /mti/

- 56 -

1969. január 23.
1969. január 23.

bb 87. a bkv-fkh jó együttműködésének eredménye: az ónos eső ellenére minden vonalon közlekedtek az autóbuszok

i hbj/tr la

1969. január 23.

nagyon nehéz feladatot kellett csütörtökön megoldania a fővárosi köztiisztasági hivatalnak. már a reggeli órákban budapest egyes részein szitálni kezdett a hódara, később a délelőtti órákban a főváros különböző negyedeiben ónos eső esett. az fkh a délelőtti órákban 52 szórókocsit foglalkoztatott. egy-egy utvonalat két-három ízben is le kellett szórni, mert az ónos eső újból és újból jégpáncélt vont az aszfaltra és a betonra, sőt a még széjjel terített homokszőnyegre is. a délutáni órákban még nehezebb volt a helyzet, erősen permetezett az ónos eső. a budapesti közlekedési vállalat fődiszpécser-szolgálatára szinte percenként jelezte a hivatalnak, hol csuszósak az utak. a délutáni és a kora esti órákban az fkh valamennyi szórókocsija - több mint 100- az utcákon volt, s valamennyi autóbusz, illetve trolibuszvonalra hatalmas mennyiségű homok került. a késő esti órákban már ez sem bizonyult elégségesnek, platós-kocsikra rakott homokprizmákból kézi erővel szórták a szórt homokot az uttestre. a bkv fődiszpécser-szolgálatára az esti csúcsgalomban, egyes vonalakon 15-20 percet késtek a kocsik, az fkh nagy erőfeszítése eredményeként azonban minden vonalon sikerült fenntartani a forgalmat, az autóbuszok az utasokat, ha kisebb nehézséggel is, de mindenütt, még a meredek hegyi vonalakon is elszállították. /mti/

-57-

2025/1/23

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1969. január 23.

bb 76. a minisztertanács ülése

-ju la 1969. január 23.

a kormány tájékoztatási hivatal közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. a külügy-miniszter jelentést tett az ensz közgyűlés xxlii. ülésszakának eddigi munkájáról. a kormány a jelentést és a magyar delegáció eddigi tevékenységét jóváhagyólag tudomásul vette.

a munkaügyi miniszter előterjesztésére a kormány rendeletet adott ki a gyermekgondozási segély időtartamának két és fél évről három évre való kiterjesztéséről és a jogosultak körének bővítéséről.

az egészségügyi miniszter beszámolt a gümőkór elleni küzdelem helyzetéről és eredményeiről. a minisztertanács a jelentést tudomásul vette és megszabta a további feladatokat.

az építésügyi és városfejlesztési, valamint a közlekedés- és postaügyi miniszter együttes előterjesztése alapján a kormány elfogadta a budapest és a nyugati országhatár közötti 1. számú főút környéke rendezésének regionális tervét.

a kormány meghallgatta és tudomásul vette a termelészövetkezetek országos tanácsa elnökének tájékoztatóját a termelészövetkezeti elnökök politikai, erkölcsi és anyagi helyzetéről.

a nehézipari miniszter javaslatára a minisztertanács módosította a kozmetikai készítmények előállításáról és forgalomba hozataláról szóló rendeletet.

a tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából a kormány ez év március 21-ét munkaszüneti nappá nyilvánította, majd egyéb ügyeket tárgyalta.

x x x

17.30/ju

-1-

1726
1969. Jan

bb 76. /a minisztertanács... 1. folyt.-/szb

a munkaügyi miniszter előterjesztése a többi között megállapítja:

az elmúlt másfél év tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyermekgondozási segély rendszere bevált; az erre vonatkozó kormányrendeletet a dolgozó nők örömmel fogadták, amit az is bizonyít, hogy a segélyt a jogosult nőknek mintegy 75-80 százaléka veszi igénybe. a vállalatoknál megszűntek a kisgyermekes anyák - olykor váratlan - hiányzásából adódó problémák. a gyermekgondozási segély rendszere hozzájárult a születések számának növekedéséhez is. 1968-ban 155 ezer gyermek született, 17 ezerrel több mint 1966-ban, a segély bevezetését megelőző évtizedben.

a hozott intézkedések iránt nagy nemzetközi érdeklődés is mutatkozik, mert szinte az egész világon egyedülálló az ilyen jellegű szociális gondoskodás.

a népgazdaság fejlődése lehetővé tette, hogy azokat a korlátozásokat, amelyek a gyermekgondozási segélyről szóló kormányrendelet kiadása idején - figyelembe véve a népgazdaság anyagi erőit - alkalmazni kellett, most részben feloldják, a gyermekgondozási segély időtartamát felerleljék és a segélyre jogosultak körét kiterjesszék.

az új kormányrendelet szerint a dolgozó nőt, amennyiben gyermekének gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe és a szülést közvetlenül megelőzően másfél éven belül összesen legalább 12 hónapig munkaviszonyban állt, az eddigi két és fél évvel szemben gyermeke három éves koráig illeti meg gyermekgondozási segély.

eddig csak az a dolgozó nő kaphatott gyermekgondozási segélyt, aki a munkakörére megállapított teljes munkaidőben dolgozott. az új rendelkezés a segélyre jogosultak körét azokra is kiterjeszti, akiknek munkaideje legalább napi hat óra. gyermekgondozási segélyben részesülhet továbbá - függetlenül attól, hogy mennyi ideje dolgozik -, aki bármely iskola /tanintézet/ nappali tagozatán végzett tanulmányainak befejezését követően kilencven napon belül - akár meghatározott, akár határozatlan időre szóló - munkaviszonyba lép, illetve kisipari szövetkezet, vagy mezőgazdasági /háztartási/ termelőszövetkezet tagja lesz.

/folyt.köv./

17.40/szb

17.40
1968. Dmi

-2-

uj

bb 76. /a minisztertanács... 2. folyt.-/szb

az új szabályozás szerint az az anya, aki ledolgozta a fentiek szerint meghatározott minimális /a szülést megelőző másfél éven belüli 12 hónapos, legalább napi 6 órás/ munkaidőt, akkor is jogosult a gyermek 3 éves koráig gyermekgondozási segélyre, ha próbaidős, vagy meghatározott időre szóló munkaviszonyt létesített és ez a szülési szabadság, vagy gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság ideje alatt megszűnik. ezzel összefüggésben a kormányrendelet az egyedülálló anyákra is kiterjeszti erre az időre - a táppénz és a terhességi-gyermekágyi segély kivételével - a betegségbiztosítási szolgáltatásokra, valamint a családi pótlékra való jogosultságot.

a segély összege változatlanul havi 600 forint, a termelőszövetkezeti tagok, s az ott dolgozók részére havi 500 forint. több, gyermekgondozási segélyre igényt biztosító gyermek után a segély gyermekenként jár.

a munkában eltöltött idő kiszámításakor, például ha a szabadságidő vagy a nyugdíjjogosultság megállapításához van erre szükség, figyelembe kell venni a munkaviszony tartama alatt gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadságidőt is. a próbaidőre vagy meghatározott időre szóló munkaviszony megszűnését követő időszak azonban akkor sem számítható be, ha ez alatt az anya gyermekgondozási segélyt kap.

a dolgozó nő a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadságot a gyermek három éves kora előtt megszakíthatja, de ezt harminc nappal előbb be kell jelentenie munkáltatójának.

azok számára, akik 1967 január 1. napján vagy azt követően született gyermekük után az új kormányrendelet szerint gyermekgondozási segélyre jogosultak, ezt 1969. április 1-től kell folyósítani.

x x x

/folyt.köv./

17.45/szb

-3-

17.45
1968. Dmi

bb 76. / a minisztertanács.... 3. folyt./-ju

a kormány 1960-ban rendeletet adott ki a gümőkór elleni küzdelem fokozására. az egészségügyi miniszternek a rendelet végrehajtásáról szóló jelentése megállapítja, hogy a tett intézkedések eredményesek voltak és a második öt éves terv időszakában ezen a téren alapvető fordulat következett be.

az egészségügyi hálózat dolgozói igen áldozatkész munkát végeztek és a gümőkór elleni küzdelemre a korábbinál jelentősen nagyobb anyagi erők is álltak rendelkezésre. ez lehetővé tette a tbc-gondozó és fekvő intézeti hálózat fejlesztését és korszerűsítését: példa erre, hogy az elmúlt tíz év alatt a tbc-gyógyintézetekben a férőhelyek száma mintegy háromezer ágygal bővült. a gümőkór elleni megelőző intézkedések / szűrővizsgálatok, bcg-oltások/ ma már az egész lakosságot érintik.

mindezek eredményeképpen a tbc-ből eredő halálozás aránya a felnőtt lakosságnál - 1957-hez viszonyítva - 32 százalékkal csökkent, s a gyermek tbc-halálozás lényegében megszűnt. a betegek gyógyítása minden tekintetben megfelel a követelményeknek, várakozás nélkül kerülhetnek gyógyintézetbe és a szükséges ideig gyógykezelésben részesülnek. az új tbc-s megbetegedéseknek mintegy 70 százalékat ma már a szűrővizsgálatok során állapítják meg. a bcg-oltások bevezetése óta a gyermek tbc-s megbetegedések száma 95 százalékkal csökkent, s a megelőző intézkedések, a felkutatás és a gyógykezelés együttes hatására nemcsak a tbc miatti táppénzes napok, hanem a rokkanttá vált személyek száma is jelentősen a lacsonyabb a korábbinál.

e jelentős eredmények ellenére a gümőkór hazánkban még nem leküzdött betegség. a gyermek tbc-megbetegések számanak minimumra csökkentésével ugyan már elértük a legfejlettebb országok szintjét, de az idős lakosság körében a tbc- a múlt örökségeként - még mindig eléggé elterjedt. ezért a leküzdésére irányuló erőfeszítéseket tovább kell folytatni.

/ folyt. köv. /

17.45/ju

-4-

17.45
1960 Dny

bb 76. / a minisztertanács... 4. folyt./-ju

a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette a tbc-s megbetegedések helyzetének javulásáról szóló jelentést. határozatot hozott arra, hogy az egészségügyi miniszter adjon ki irányelveket a megyei / megyei jogú városi, fővárosi/ tanácsok részére a tbc-hálózat és intézményei további feladataira.

x x x

magyarország már korábban csatlakozott az európai főközlekedési úthálózat fejlesztésére vonatkozó ENSZ-egyezményhez és ezzel kötelezettséget vállalt arra, hogy a nemzetközi előírások szerint kiépíti az egyezményben megjelölt autóutak hazai szakaszait. ebből a szempontból különösen jelentős az e. 5. számú - London és Iszenderun közötti - autóút.

jelentősen az e.5. számú nemzetközi ut budapestig az 1. számú főút nyomvonalán halad; budapest és tatabánya közötti szakasza már elnevezéssel, autópályaként - két nyomsávval - már megépült. az m.1-es főút a távlati elképzelések szerint továbbiakban megépítendő szakaszán is elkerüli a forgalmi góccokat; azt tervezik, hogy győr és az országhatár között a szigetközön haladjon át.

a kormány által elfogadott regionális terv feltárja budapest és a nyugati országhatár / hegyeshalom, rajka/ között az 1. és az m.1. számú főutnak a forgalom lebonyolításával kapcsolatos problémáit, célul tűzi ki, hogy az utak környéke kulturáltabb legyen és a korszerű idegenforgalmi igényeknek megfelelően történjék az autósok fogadása és ellátása.

mindezek megvalósítását a nemzetközi tapasztalatok is indokolják. magyarországnak is fel kell készülnie az autós turisták fogadására, korszerű autóutak építésére, az utak mentén szerviz-állomások, szállodák, kempingek, éttermek létesítésére. e fontos szolgáltatások idegenforgalmi vonzerőt és jelentős bevételi forrást jelentenek.

/ folyt. köv. /

17.55/ju

-5-

17.55
1960 Dny

bb 76. / a minisztertanács ... 5. folyt./-ju

a regionális terv az utvonaltól mentén a forgalom kiszolgálására ellátási centrumokat / csomópontokat/ jelöl ki.

Budaörsön, Komáromban, Győr-Likócspusztán, Mosonmagyaróváron és Kécskés során Bicskén olyan centrum létesül, amelyben a benzintöltő és szerviz-állomások mellett szállodát, illetve kempong-helyet, éttermet-eszpresszót, kereskedelmi, egészségügyi létesítményeket, információs szolgálatot talál az utazó.

Tatabányán, később pedig az m-1. számú autótávlati nyomvonalán a Komáromon át Kécskére felé vezető út kereszteződésénél, továbbá az autótávlati és a Bratislava és Mosonmagyaróvár közötti 15. számú főút találkozásánál javasolja a terv ugyanilyen centrum létesítését, de szállás-lehetőség biztosítására ezeken a helyeken nincs szükség.

A centrumokon kívül az utvonaltól mentén az üdülésre, turisztikai célra alkalmas területeken további kempingek, turistaházak, fogadók, kilátók, vízitelepek építését tervezik: ezekhez kapcsolódó vendéglátóipari, kereskedelmi, egészségügyi, stb. létesítmények megvalósításával együtt. A terv az első ütemben tatabányai turistaközpont, Győr közepén, a Duna mentén fekvő Lovadpusztán autós-vízi kemping, s a turisták által eddig is igen kedvelt, Győr melletti Abdán fogadó-csárda elhelyezését javasolja. Az autótávlati legszélesebb szakasza a Vértes és Gerecse hegység között vezet; ennek egyik legvonzóbb pontján, Biatorbágyon a későbbiekben autós-kilátó, az idegenforgalmi szempontból még nem kellőképpen feltárt Vértesben pedig turistaközpont létesítése szerepel a tervben. A korszerűsítés mellett az utat környező vidék szépségére és gondozottságára is nagyobb figyelmet kell fordítani.

Elsősorban helyi erőforrásból a tájképet rontó körülmények megszüntetésére kell törekedni. A következő tennivaló lehet parkosítással, közvilágosítással az út melletti területek esztétikus környezetének kialakítása, majd zöldsávok, fasorok, facsoportok, parkerdők, erdősávok telepítése és helyi jelzősávok elhelyezése.

/ folyt. köv./

18.05/ju

1803 h

-6-

bb 76. / a minisztertanács ... 6. folyt./-ju

hegyeshalomnál folytatni kell a modernizálást és a további határállomásokon is korszerűsíteni a nemzetközi forgalom kiszolgálásához szükséges létesítményeket. Új határállomás forgalomba állítására is sor kerül.

A regionális terv ütemezést nem tartalmaz; a kormány határozata előírja, hogy a regionális rendezési terv alapján az illetékes minisztériumok és a tanácsok készítsék el hosszabb időre szóló fejlesztési programjukat, amely - anyagi erőktől függően - részletesen meghatározza a végrehajtandó feladatokat. /mti/

18.10/ju

1812 h
1900 DM

-7-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. január 24.

bb 1. gyár és egyetemi tanszék együttműködése - üzembe helyezték az első magyar elektronikus adatgyűjtőt

i fe/j-ju zs cz 1969. január 24.

a budapesti műszaki egyetem folyamatszabályozási tanszékén - háromévi kutató és kivitelezői munka eredményeként - elkészült az ország legnagyobb hazai gyártmányú elektronikus adatgyűjtő berendezése. a magyar kábelművek zománchuzal gyárának megbízásából készült több millió forint értékű konstrukció - amelyet már üzembe is helyeztek - szinte forradalmasítja a zománchuzalok gyártás közben történő, folyamatos minőségi ellenőrzését.

a gyárban egyidejűleg 320 csévén történik a zománcozás. a minőségi ellenőrzés korábban csupán szurópróbaszerű volt, így több tízezer méter huzalból is általában csak 25 méternyit vizsgáltak - s a kontroll a gyártás befejezése után történt, tehát nem volt lehetőség a gyártás közbeni ellenőrzésre, illetve a selejt okának megszüntetésére.

az új központi adatgyűjtő berendezés munkába állításával a műszerek folyamatosan - tehát gyártás közben - jelzik az esetleges hibákat, a műszerek segítségével kapott információk a vezérlőasztalra, a központi adatgyűjtő berendezés megfelelő csatornáira futnak be, s a berendezés mérési adatok alapján kiis nyomtatja a termelési „bizonylatot”. ha a minőségi paraméterek eltérnek a szabvány által megadott értékhatártól lehetőség nyílik a gyártás közbeni beavatkozásra.

/ folyt. köv. /

2000/20